

Raad voor
Strafrechtstoepassing
en Jeugdbescherming

Jurisprudentiebulletin 2020/3

<p>Zaaknummer: R-20/6489/GA</p> <p>Datum uitspraak: 6 mei 2020</p>	<p>a-dwangbehandeling; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Driedagentermijn tussen voorgenomen en definitieve beslissing a-dwangbehandeling is niet nageleefd. Bovendien is definitieve beslissing genomen nog voordat klagers raadsman zijn bezwaren daartegen kenbaar heeft gemaakt. Definitieve beslissing is in strijd met de wet genomen. Beroep gegrond. Financiële tegemoetkoming €30,-. (Wet- en regelgeving: Penitentiare maatregel: artikel 22e, eerste lid)</p>	<p>13</p>
<p>Zaaknummer: R-18/2124/GA</p> <p>Datum uitspraak: 1 mei 2020</p>	<p>Bezoek</p>	<p>Klagers tante stond hem bij in een letselschadezaak. Zij heeft sinds 2007 een letselschadeadviesbureau. Zij moet worden aangemerkt als rechtsbijstandverlener in de zin van artikel 37, lid 1, onder i. Pbw. Begrijpelijk en wenselijk dat de PI voorzichtig omgaat met functioneel bezoek van een familielid, maar dat is op zichzelf onvoldoende om haar die privileges te ontzeggen. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 25,=. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 37, lid 1, onder i., art. 38, lid 7)</p>	<p>15</p>
<p>Zaaknummer: R-19/3172/GA</p> <p>Datum uitspraak: 20 april 2020</p>	<p>Disciplinaire straffen procedureel; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Mededeling van de disciplinaire straf niet in een voor klager begrijpelijke taal opgesteld, noch is aan klager mondeling een toelichting gegeven. Dit betreft een formeel gebrek. Beroep directeur daarom inhoudelijk ongegrond. Beroepscommissie ziet wel aanleiding de tegemoetkoming te matigen tot €10,-, beroep in zoverre gegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 58, eerste lid)</p>	<p>16</p>
<p>Zaaknummer: R-19/3386/GA</p>	<p>Medische verzorging toegang tot;</p>	<p>Uitgangspunt moet zijn dat er geen toezichthoudend personeel van DV&O aanwezig is in de behandel- of</p>	<p>18</p>

<p>Datum uitspraak: 30 maart 2020</p>	<p>Tegemoetkoming financieel; Vervoer</p>	<p>spreekkamer, tenzij dat uit veiligheidsoverwegingen strikt noodzakelijk is. Art. 19 van de Regeling vervoer van justitiabelen is in zoverre in strijd met hogere wet- en regelgeving. Directeur heeft geen kenbare en toetsbare belangenafweging gemaakt. Beroep gegrond, beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=. (Wet- en regelgeving: EVRM art. 8, Pbw art. 2, 42, BW art. 7:457, Regeling vervoer van justitiabelen art. 19)</p>	
<p>Zaaknummer: R-19/4820/GA</p> <p>Datum uitspraak: 23 maart 2020</p>	<p>Onderzoek aan lichaam en kleding; Ordemaatregel afzondering</p>	<p>'Liftmaatregel', inhoudende een ordemaatregel plaatsing in afzondering van 16.00 uur - 9.00 uur de volgende ochtend voor de duur van twee weken, waarbij klager voorafgaand aan het plaatsen in afzondering (iedere dag) werd gevisiteerd. Directeur kon in redelijkheid komen tot opleggen van de maatregel, dagelijkse visitatie gelet op door de directeur aangedragen argumenten niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 24, eerste lid jo art. 23, eerste lid, aanhef en onder a.)</p>	20
<p>Zaaknummer: R-19/5338/GB</p> <p>Datum uitspraak: 23 april 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing EBI</p>	<p>De Minister kon weliswaar de eerdere beslissing om klager uit de EBI te plaatsen herroepen vanwege aanwijzingen dat klager banden zou hebben met de persoon die in verband werd gebracht met de liquidatie van de advocaat van de kroongetuige in het Marengo-proces, maar nu concrete aanwijzingen ontbreken die de mogelijke betrokkenheid van klager bij die liquidatie kunnen bevestigen en zich geen nieuwe feiten en omstandigheden hebben voorgedaan</p>	21

		sinds de beslissing om klager uit de EBI te plaatsen, is het beroep gegrond. Nader onderzocht moet worden of met minder ingrijpende alternatieven kan worden volstaan. Opdracht nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 6 en 26)	
Zaaknummer: R-19/5133/GB Datum uitspraak: 23 april 2020	Horizontale overplaatsing gevangeniswezen	Klaagster wil overgeplaatst worden naar de PI waar haar echtgenote verblijft. Eerder verbleven zij in dezelfde PI, zelfs op één cel, totdat klaagsters echtgenote werd overgeplaatst om de orde, rust en veiligheid in de inrichting te bewaken. Het is niet wenselijk dat zij in dezelfde inrichting verblijven. Recht op family life wordt voldoende gewaarborgd middels de verlofregeling van art. 26 Pbw en 27 Rtvi. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 18, 26; Rtvi art. 27; Rspog art. 25, lid 7)	23
Zaaknummer: R-19/5402/GB Datum uitspraak: 17 april 2020	Plaatsing/overplaatsing EBI	De beslissing om klager uit de EBI en in het HVB te Leeuwarden te plaatsen is herroepen omdat er aanwijzingen waren dat klager banden zou hebben met de persoon die in verband werd gebracht met de moord op de advocaat van de kroongetuige in het Marengo-proces. Op dat moment kon geen enkel risico worden genomen waardoor niet kon worden volstaan met een minder ingrijpend regime dan de EBI. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 6 en 26)	26

<p>Zaaknummer: R-20/6114/GB</p> <p>Datum uitspraak: 31 maart 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen'; Plaatsing/overplaatsing PPC; Plaatsing/overplaatsing jeugd</p>	<p>Klager ondergaat jeugddetentie in inrichting voor volwassenen. Dat kan alleen in een uiterste noodsituatie. Klager staat op een wachtlijst voor een ITA. Hij wil (tot die tijd) op een VIC in een JJI worden geplaatst. Uit nader ingewonnen advies van psychiaters blijkt dat dat niet raadzaam en zelfs gevaarlijk is. Verweerder heeft daaruit kunnen concluderen dat sprake is van een uiterste noodsituatie en verzoek terecht afgewezen. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, 18, Bjj art. 8, Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 20c)</p>	28
<p>Zaaknummer: R-19/5068/GB</p> <p>Datum uitspraak: 11 februari 2020</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing PPC</p>	<p>De beslissing om klager in het PPC van de p.i. Vught te plaatsen is niet onredelijk of onbillijk. De Minister stelt dat vanwege capaciteitsproblematiek geen rekening kon worden gehouden met klagers voorkeur. De beroepscommissie heeft geen redenen om hieraan te twijfelen. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling selectie plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 25)</p>	31
<p>Zaaknummer: R-19/5014/GM</p> <p>Datum uitspraak: 9 april 2020</p>	<p>Ontvankelijkheid formeel</p>	<p>Hoewel de Pm daarin niet uitdrukkelijk voorziet, behoort de mogelijkheid te bestaan om ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend beroepschrift niet-ontvankelijkverklaring achterwege te laten, indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat klager in verzuim is geweest. In casu geen sprake van een verschoonbare termijnoverschrijding. Klager niet-ontvankelijk in het beroep. (Wet- en regelgeving: Pm art. 30)</p>	32

<p>Zaaknummer: R-19/5294/GM</p> <p>Datum uitspraak: 25 maart 2020</p>	<p>Medische verzorging</p>	<p>Beslissing klager wel of niet over te plaatsen naar open kamp of kliniek niet aan de orde. Onderdeel van te bieden zorg is goed informeren van patiënt over de te volgen behandeling. Niet eenduidig vast te stellen wat precies reden is geweest van vertraging (in de besluitvorming) voor plaatsing van klager in kliniek. Klager niet adequaat ingelicht door medische dienst. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pm art. 28)</p>	<p>34</p>
<p>Zaaknummer: R-19/5192/GM</p> <p>Datum uitspraak: 25 maart 2020</p>	<p>Medische verzorging behandeling</p>	<p>Voor medische zorg tijdens detentie geldt als richtsnoer het Vademecum verstrekkingenpakket DJI. Chiropractie valt hier niet onder. Ook NHG-standaarden kent chiropractie niet als een reguliere vorm van behandeling. Afwijzing verwijzing naar chiropractor niet onzorgvuldig. Geen bijzondere omstandigheden gesteld of gebleken. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pm art 28)</p>	<p>35</p>
<p>Zaaknummer: R-19/5002/GM</p> <p>Datum uitspraak: 25 maart 2020</p>	<p>Medische verzorging</p>	<p>Nu niet is vastgelegd wanneer het verslag van de Medisch Adviseur is verzonden en aan klager uitgereikt, krijgt klager voordeel van twijfel. Beroep tijdig ingediend. In dit geval onvoldoende redenen vruchtbaarheidstest te weigeren, nu arts destijds heeft voorgesteld na vijf jaar opnieuw te testen. Continuïteit en equivalentie van zorg. Ook speelt mee dat klager vooralsnog geen uitzicht heeft op een leven buiten de inrichting. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pm art 28)</p>	<p>36</p>

<p>Zaaknummer: R-19/4552/GM</p> <p>Datum uitspraak: 25 maart 2020</p>	<p>Medische verzorging Behandeling</p>	<p>Volgens onderzoek van klachten in buikstreek en lies was zwelling mogelijk een lipoom. Dit valt onder uitstelbare zorg. Gelet op de kennelijk aanwezige twijfel over de aard van de zwelling en de ongerustheid bij klager, blijft onduidelijk waarom niet gekozen is voor vervolgonderzoek, bijvoorbeeld door klager in te sturen naar het ziekenhuis voor het maken van een echo. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pm art 28)</p>	<p>37</p>
<p>Zaaknummer: R-19/5501/GM</p> <p>Datum uitspraak: 25 maart 2020</p>	<p>Medische verzorging behandeling</p>	<p>Geen passende nazorg bij voortijdig beëindigen van ingezette EMDR-behandeling. Mede gelet op klagers achtergrond en de door hem ervaren klachten na het beëindigen van die behandeling, had gezocht moeten worden naar mogelijkheden de behandeling voort te zetten, bijvoorbeeld door inschakeling van een therapeut van buiten. Beroep gegrond. Tegemoetkoming €100,- (Wet- en regelgeving: Pm art 28)</p>	<p>38</p>
<p>Zaaknummer: R-19/3919/GM</p> <p>Datum uitspraak: 20 maart 2020</p>	<p>Medische verzorging behandeling; Medische verzorging toegang tot; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Klagers privacy is onvoldoende gewaarborgd omdat aan de opticien zijn einddatum is doorgegeven. Beroep in zoverre gegrond, tegemoetkoming €50,-. De behandeling door de inrichtingsarts van klagers rug- schouder- en oorklachten is voldoende zorgvuldig geweest. Beroep voor het overige ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pm art. 28)</p>	<p>40</p>
<p>Zaaknummer: R-19/5474/GV</p> <p>Datum uitspraak: 28 april 2020</p>	<p>Ontvankelijkheid; Incidenteel verlof; Zorgplicht</p>	<p>Beroep gericht tegen onvoldoende voortvarend handelen c.q. beslissen m.b.t. verzoek om incidenteel verlof. Beroepscommissie is onbevoegd voor zover beroep ziet op handelen</p>	<p>43</p>

		<p>directeur. Klager is (voor het overige) ontvankelijk in beroep, omdat onder 'beslissing aangaande verlof' (art. 72 lid 2 Pbw) ook toegewezen verlofaanvragen kunnen worden begrepen. Hij heeft belang bij een beroep, omdat hij zijn zieke dochter vanwege het tijdsverloop bij zijn verlofaanvraag voor lange tijd niet heeft kunnen zien en daarvoor een compensatie verzoekt. Verweerder heeft evenwel voldoende voortvarend beslist. Beroep in zoverre ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 60, 72 lid 2)</p>	
<p>Zaaknummer: R-20/5950/GV</p> <p>Datum uitspraak: 24 april 2020</p>	<p>Bezoek; Incidenteel verlof</p>	<p>Afwijzing van klagsters verzoek om incidenteel verlof om zoon in een logeerhuis te bezoeken. Het logeerhuis bevindt zich op het BBI-terrein van de locatie Ter Peel. Noodzaak voor het verlenen van incidenteel verlof ontbreekt, omdat alternatieve wijzen om het recht op family life binnen de (normaal beveiligde) inrichting te effectueren, zoals frequentere of langere bezoekmomenten of bezoek op een rustigere locatie, kunnen worden beproefd. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21, 25)</p>	45
<p>Zaaknummer: R-20/6217/GV</p> <p>Datum uitspraak: 20 april 2020</p>	<p>Medische verzorging toegang tot; Strafonderebreking</p>	<p>Afwijzing strafonderebreking niet onredelijk of onbillijk. Medische noodzaak is niet gebleken. Klagers wens om zijn moeder te bezoeken is begrijpelijk, maar op dit moment nog niet noodzakelijk gebleken. Klagers wens om zich met zijn familie te herenigen is invoelbaar, gelet op de duur en omstandigheden van zijn detentie in Thailand. Dat is echter niet zo zwaarwegend dat strafonderebreking zou moeten worden verleend. Thaise</p>	48

		overheid moet kunnen uitgaan van spoedige en volledige tenuitvoerlegging van straf. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 34, 36, 37)	
Zaaknummer: R-20/5887/GV Datum uitspraak: 17 april 2020	Strafonderebreking; Verlof vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf	Het aan klagsters uitgevaardigde Europese aanhoudingsbevel (EAB) verzet zich tegen het verlenen van strafonderebreking o.g.v art. 40a Rtvi. Het standpunt dat de uitvoering van het EAB kan plaatshebben onder toepassing van het verlenen van strafonderebreking, beantwoordt niet aan de ratio en doelstelling van de regeling van de strafonderebreking. Verder is onvoldoende zeker dat de overlevering - een vorm van internationale rechtshulp die is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen - doorgang kan vinden indien strafonderebreking zou worden verleend. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 40a)	50
Zaaknummer: R-20/5775/GV Datum uitspraak: 19 maart 2020	Strafonderebreking; Verlof vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf	Het verlenen van strafonderebreking aan strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland is een verweerder toekomstende bevoegdheid, die hij in de daarvoor in aanmerking komende gevallen, al dan niet op verzoek van de vreemdeling, kan toepassen. Uit artikel 40a Rtvi noch uit de toelichting daarop volgt dat strafonderebreking steeds dient te worden verleend op het moment dat een vreemdeling hiervoor in aanmerking komt. In	53

		klagers geval is voor een latere datum gekozen, omdat hij zich tot voor kort aan de detentie heeft onttrokken. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 40a)	
Zaaknummer: R-19/5358/TA Datum uitspraak: 28 april 2020	Arbeidsloon; Ontvankelijkheid materieel	Bij het maken van een gebedsnis voor de stilteruimte in de instelling is geen sprake van aanneming van werk, maar van verrichten van werkzaamheden in het kader van de tbs-behandeling waarvoor loon is betaald. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, maar beklag ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 56 en 46 BW art. 7:750)	55
Zaaknummer: R-19/3211/TA - eindbeslissing Datum uitspraak: 6 april 2020	a-dwangbehandeling	Psychotische stoornis is therapieresistent gebleken voor medicamenteuze behandeling. Geen aanknopingspunten dat voortzetting van deze of andere behandeling dan ECT effecten van psychotisch toestandsbeeld zal verminderen. Second opinion door psychiater die gespecialiseerd is in toepassen ECT. Geen reden tot twijfel aan conclusie dat ECT voldoet aan eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Geen aanleiding voor hernieuwd of aanvullend onderzoek. Conclusies worden ondersteund door overige stukken uit dossier. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art 16b, onder a)	56
Zaaknummer: R-19/4600/TA Datum uitspraak: 30 maart 2020	a-dwangbehandeling	Geen psychotische stoornis in engere zin, maar persoonlijkheidsstoornis met chronische achterdocht waarbij klager psychotisch kan decompenseren bij toenemende spanningen en conflicten	59

		die zijn toch al beperkte draagkracht o.g.v. zijn persoonlijkheidsstoornis overschrijden. Zonder gebruik van antipsychotica sprake van gevaar op maatschappelijke teloorgang doordat is te verwachten dat klager langdurig op de ZISZ-afdeling zal moeten verblijven, al dan niet geboeid. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 16b onder a)	
Zaaknummer: R-19/5225/TA Datum uitspraak: 25 maart 2020	Bewegingsvrijheid afdelingsarrest; Urinecontrole	Beklag tegen buiten klagers aanwezigheid nogmaals over twee buisjes verdelen van zijn urine is binnen beklagtermijn ingediend. Niet valt uit te sluiten dat urinemonsters vervuild zijn geraakt en klager als gevolg daarvan positief op amfetamine heeft gescoord. Afdelingsarrest had niet op grond van gebruik amfetamine opgelegd mogen worden. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, beklag gegrond en tegemoetkoming € 15,=. (Wet- en regelgeving: Regeling urineonderzoek verpleegden art. 3, lid 5; Bvt art. 33)	63
Zaaknummer: R-19/5224/TA Datum uitspraak: 25 maart 2020	Persoonlijke verblijfsruimte	Gelet op de aard van de stank - door klager omschreven als rioollucht - mocht in redelijkheid van de instelling worden verwacht al veel eerder dan is gedaan te bekijken of alternatieve verblijfsruimte voor klager, die in beperkingen zat, beschikbaar was. Beroep gegrond, tegemoetkoming €20,=. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 56)	65
Zaaknummer: R-19/4110/TB Datum uitspraak: 24 maart 2020	Ontvankelijkheid materieel	De wetgever heeft niet beoogd op grond van de Bvt en Wfz beroep open te stellen tegen de plaatsing in een FPC van personen met tbs met voorwaarden. Klager niet-ontvankelijk	66

		in zijn beroep. (Wet- en regelgeving: Bvt art 69)	
Zaaknummer: S-20/3246/SJB Datum uitspraak: 19 maart 2020	Ontvankelijkheid; Plaatsing/overplaatsing jeugd	<p>Verzoeker is i.h.k.v. vervangende jeugddetentie in inrichting voor volwassenen geplaatst. Dat kan alleen in een uiterste noodsituatie. Daarom en gelet op zijn einddatum, kan hij in het verzoek hangende de bezwaarfase worden ontvangen. Niet gesteld of gebleken dat sprake is van een uiterste noodsituatie. Het feit dat tijdelijk geen plaats beschikbaar is in een JJI, is daarvoor niet zonder meer voldoende. Toewijzing verzoek. Schorsing van de verdere tenuitvoerlegging totdat op het bezwaar is beslist.</p> <p>(Wet- en regelgeving: Bjj art. 18, 71, 78)</p>	69

Zaaknummer:

R-20/6489/GA

Datum uitspraak:

6 mei 2020

Beroepscommissie:

mr. dr. J. de Lange, voorzitter, mr. J.M.L. Niederer en mr. A.M.G. Smit, leden, in tegenwoordigheid van mr. A. de Groot, secretaris

Trefwoorden:

a-dwangbehandeling;
Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:

Driedagentermijn tussen voorgenomen en definitieve beslissing a-dwangbehandeling is niet nageleefd. Bovendien is definitieve beslissing genomen nog voordat klagers raadsman zijn bezwaren daartegen kenbaar heeft gemaakt. Definitieve beslissing is in strijd met de wet genomen. Beroep gegrond. Financiële tegemoetkoming €30,-. (Wet- en regelgeving: Penitentiaire maatregel: artikel 22e, eerste lid)

Rechtsoverwegingen:

Het ontbreken van het behandelplan
De raadsman heeft in beroep aangevoerd dat de bestreden beslissing niet deugdelijk tot stand is gekomen, nu in het dossier het behandelplan ontbreekt. In de door de directeur toegezonden stukken bevindt zich evenwel een behandelplan, dat op 3 maart 2020 is besproken. Deze stukken zijn op

1 april 2020 ook naar de raadsman verstuurd. Op dit punt volgt de beroepscommissie de raadsman dan ook niet.

Het kenbaar maken van bezwaren
De raadsman heeft in beroep voorts aangevoerd dat de bezwaren die hij heeft ingediend tegen de voorgenomen beslissing tot a-dwangbehandeling, niet zijn meegenomen bij de definitieve beslissing tot a-dwangbehandeling. Op grond van artikel 22e, eerste lid, van de Penitentiaire maatregel (Pm) stelt de directeur de voorzitter van de commissie van toezicht, de raadsman van de gedetineerde, de curator en de mentor in kennis van een voorgenomen beslissing tot a-dwangbehandeling uiterlijk drie dagen voor het nemen van die beslissing. Zij worden in de gelegenheid gesteld bezwaren tegen de beslissing kenbaar te maken.

De Nota van Toelichting bij de Pm (Stb. 2013, 99) houdt ten aanzien van deze bepaling het volgende in: "De NOVA [de Nederlandse Orde van Advocaten] richt zich in zijn advies, voor zover deze betrekking heeft op onderhavig besluit, in het bijzonder op de rechtsbescherming bij de dwangbehandeling. Ik heb in het advies aanleiding gezien de termijn voor de melding van de beslissing tot a-dwangbehandeling in de artikelen 34d, eerste lid, Rvt [Reglement verpleging ter beschikking gestelden], 22e, eerste lid, Pm en 49e, eerste lid, Rjj [Reglement justitiële

jeugdinstellingen] te verlengen van vierentwintig uur naar drie dagen. Voor alle betrokkenen ontstaat zo voldoende tijd om bezwaren tegen de beslissing kenbaar te maken.

Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan de opmerking van de RSJ dat de termijn van vierentwintig uur onvoldoende is.

(...)

Ingeval van een a-dwangbehandeling meldt het hoofd van de instelling respectievelijk de directeur reeds het voornemen tot een beslissing dwangbehandeling te verrichten aan de voorzitter van de commissie van toezicht. Deze laatste schakelt de maandcommissaris in (zie ook de artikelen 16c, derde lid, Bvt [Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden], 46e, derde lid, Pbw en 51e, derde lid, Bjj), die vervolgens onverwijld op bezoek gaat bij betrokkene. De commissie van toezicht heeft op die manier informatie om haar toezichtrol te vervullen en de maandcommissaris kan advies geven aan de betrokkene over zijn rechten en plichten, kan bemiddelen en kan de betrokkene ondersteunen bij een eventueel beroep. Het ligt voor de hand dat de maandcommissaris de betrokkene gedurende de periode dat de dwangbehandeling voortduurt, blijft volgen en indien nodig ondersteunen.

(...)

De melding wordt gedaan uiterlijk drie dagen voordat de beslissing wordt genomen. Dit om alle eerdergenoemde personen

voldoende tijd te geven om betrokkene bij te staan en eventuele bezwaren tegen de dwangbehandeling kenbaar te maken.”

In de onderhavige zaak is de voorgenomen a-dwangbehandeling ondertekend op 24 maart 2020 en op 25 maart 2020, om 9:15 uur, aan klager uitgereikt. Op het moment dat de voorgenomen a-dwangbehandeling aan klager is uitgereikt, vangt de termijn als bedoeld in artikel 22e, eerste lid, van de Pm aan. De raadsman heeft zijn bezwaren op 27 maart 2020, om 13:45 uur, aan de directeur kenbaar gemaakt. De mededeling a-dwangbehandeling is op 27 maart 2020 ondertekend door de directeur en op diezelfde dag, om 13:35 uur, uitgereikt aan klager. De beroepscommissie stelt vast dat de in artikel 22e, eerste lid, van de Pm genoemde termijn van drie dagen door de directeur niet is nageleefd. De beslissing tot a-dwangbehandeling is bovendien genomen reeds voordat de raadsman van klager zijn bezwaren tegen de beslissing kenbaar had gemaakt. De definitieve beslissing is daarmee in strijd met de voornoemde maatregel genomen. Gelet op het voorgaande zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. De beroepscommissie acht termen aanwezig voor toekenning van een tegemoetkoming aan klager en stelt de hoogte daarvan vast op €30,-.

Zaaknummer:

R-18/2124/GA

Datum uitspraak:

1 mei 2020

Beroepscommissie:

mr. M. Iedema, voorzitter, mr. J.M.L. Niederer en mr. A.M.G Smit, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Bezoek

Samenvatting:

Klagers tante stond hem bij in een letselschadezaak. Zij heeft sinds 2007 een letselschadeadviesbureau. Zij moet worden aangemerkt als rechtsbijstandverlener in de zin van artikel 37, lid 1, onder i. van de Pbw. Begrijpelijk en wenselijk dat de PI voorzichtig omgaat met functioneel bezoek van een familielid, maar dat is op zichzelf onvoldoende om haar die privileges te ontzeggen. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 25,=. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 37, lid 1, onder i., art. 38, lid 7)

Rechtsoverwegingen:

Het onderwerp van de klacht

Klager klaagt zich erover dat een bezoeker hem niet in het kader van haar beroep mag bezoeken. Zij is een tante van klager, maar heeft ook een juridisch adviesbureau. Zij staat hem bij in een

letselschadezaak en in deze en een eerdere beklagzaak.

De ontvankelijkheid van het beklag

De beklagcommissie heeft klager ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in zijn beklag. Het weigeren van een bezoeker, wordt volgens vaste jurisprudentie aangemerkt als een beslissing van de directeur als bedoeld in artikel 60 van de Pbw. De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagcommissie daarom vernietigen en het beklag alsnog inhoudelijk beoordelen.

Het wettelijk kader

Uit artikel 38, zevende lid, in verbinding met artikel 37, eerste lid, onder i., van de Pbw, volgt dat een rechtsbijstandverlener toegang heeft tot een gedetineerde op in de huisregels vastgestelde tijden en plaatsen. Tijdens dat bezoek kan de rechtsbijstandverlener zich in beginsel vrijelijk met de gedetineerde onderhouden.

De beroepscommissie heeft in een eerdere zaak (RSJ 11 augustus 2016, 16/1901/GA) geoordeeld dat onder een rechtsbijstandverlener niet alleen een advocaat kan worden verstaan. Daarin sloot zij aan bij een uitleg van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS 24 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ8446), waarin is overwogen:

“De rechtbank heeft, onder verwijzing naar vaste rechtspraak van de Afdeling [...], terecht vooropgesteld dat met de term rechtsbijstandverlener [...] de persoon wordt bedoeld, voor wie het verlenen van rechtsbijstand tot zijn beroepsmatige taak behoort en dat personen zonder juridische scholing niet geacht kunnen worden zodanige bijstand te verlenen.”

In die uitspraak is een professioneel belastingadviseur als rechtsbijstandverlener aangemerkt omdat deze over een zekere juridische deskundigheid beschikt, in voldoende mate juridisch geschoold is en de door hem in dit kader verrichte werkzaamheden tot zijn beroepsmatige taak kunnen worden gerekend.

De redelijkheid van de bestreden beslissing

Onweersproken is dat klagers bezoekerster hem bijstaat (dan wel bijstond) in een letselschadezaak. Ook heeft zij met een uittreksel van de KvK onderbouwd dat zij sinds 2007 de eigenares is van een letselschadeadviesbureau – in het uittreksel aangemerkt als “rechtskundig adviesbureau”. Gelet daarop is voldoende aannemelijk dat het verlenen van rechtsbijstand tot haar beroepsmatige taak behoort en dat zij bijstand verleent die personen zonder juridische scholing niet geacht kunnen worden te verlenen. Bij deze stand van zaken moet zij dan ook worden

aangemerkt als rechtsbijstandverlener in de zin van artikel 37, eerste lid, onder i., van de Pbw.

Het is begrijpelijk en wenselijk dat vanuit de inrichting voorzichtig wordt omgegaan met een rechtsbijstandverlener die tevens familie van de gedetineerde is. Dat enkele feit is op zichzelf echter onvoldoende om klagers rechtsbijstandverlener de privileges te ontzeggen die haar op grond van de wet toekomen.

Gelet op het voorgaande, zal de beroepscommissie het beroep en het onderliggende beklag gegrond verklaren. Nu klager een bezoek van zijn rechtsbijstandverlener heeft gemist, komt hem een tegemoetkoming toe van € 25,=.

Zaaknummer:

R-19/3172/GA

Datum uitspraak:

20 april 2020

Beroepscommissie:

mr T.B. Trotman, voorzitter, mr. D. van der Sluis en mr. R.H. Koning, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Smeijers, secretaris

Trefwoorden:

Disciplinaire straffen procedureel;
Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:

Mededeling van de disciplinaire straf niet in een voor klager begrijpelijke taal opgesteld, noch is aan klager mondeling een toelichting gegeven. Dit betreft een formeel gebrek. Beroep directeur daarom inhoudelijk ongegrond. Beroepscommissie ziet wel aanleiding de tegemoetkoming te matigen tot €10,-, beroep in zoverre gegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 58, eerste lid)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 58, eerste lid, van de Pbw, geeft de directeur de gedetineerde van elke beslissing als bedoeld in artikel 57, eerste lid, onverwijld schriftelijk en zoveel mogelijk in een voor hem begrijpelijke taal een met redenen omklede, gedagtekende en ondertekende mededeling.

Deze bepaling heeft tot doel het tijdig verstrekken van voor de gedetineerde relevante en begrijpelijke informatie. In dit geval gaat het om de mededeling van de oplegging van een disciplinaire straf. Anders dan de directie heeft gesteld, volgt uit de Memorie van Toelichting bij de Pbw juist dat voor zover het gaat om beslissingen als bedoeld in artikel 57, eerste lid van de Pbw de mededelingsplicht als bedoeld in artikel 58, eerste lid van de Pbw is gegrond op het ingrijpende karakter van een dergelijke beslissing. Voor beslissingen als bedoeld in artikel 58, tweede lid

van de Pbw – kortgezegd: ordemaatregelen – geldt dat de mededelingsplicht met name gegrond is op de effectiviteit van de beklagprocedure. Voor beide groepen beslissingen geldt dat een gedetineerde zo snel als redelijkerwijs mogelijk dient te weten wat er ten aanzien van hem is beslist, waarom dat is geschied en binnen welke termijn hij welk rechtsmiddel daartegen kan instellen.

Het staat vast dat klager in een voor hem begrijpelijke taal is gehoord over de op te leggen disciplinaire straf, in het bijzijn van de imam die van en naar het Arabisch heeft getolkt.

De mededeling van de beslissing is echter in strijd met artikel 58, eerste lid van de Pbw niet zoveel mogelijk in een voor klager begrijpelijke taal geschied, nu deze in het Nederlands was opgesteld en onbetwist is dat klager die taal niet machtig is. Klager heeft geen vertaling ontvangen, noch is aan hem mondeling in een voor hem begrijpelijke taal een toelichting gegeven. Het beklag is daarom terecht gegrond verklaard door de beklagrechtter.

Dat klager alsnog op de hoogte is geraakt van de aard en de inhoud van de mededeling van de directeursbeslissing, omdat de imam deze op verzoek van klager in het Arabisch heeft vertaald en dat hij vervolgens tijdig een klaagschrift heeft ingediend bij de

beklagcommissie, doet aan dit formele gebrek niet af.

Wel vormt dit aanleiding om de tegemoetkoming bij te stellen en het bedrag te matigen tot € 10,-. In zoverre wordt het beroep van de directeur dan ook gegrond verklaard en de uitspraak van de beklagrechter wordt op dit onderdeel vernietigd.

Zaaknummer:

R-19/3386/GA

Datum uitspraak:

30 maart 2020

Beroepscommissie:

mr.dr. J. de Lange, voorzitter, mr. D. van der Sluis en mr. J.W. Wabeke, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging toegang tot;
Tegemoetkoming financieel;
Vervoer

Samenvatting:

Uitgangspunt moet zijn dat er geen toezichthoudend personeel van DV&O aanwezig is in de behandel- of spreekkamer, tenzij dat uit veiligheidsoverwegingen strikt noodzakelijk is. Art. 19 van de Regeling vervoer van justitiabelen is in zoverre in strijd met hogere wet- en regelgeving. Directeur heeft geen kenbare en toetsbare belangenafweging gemaakt.

Beroep gegrond, beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=.
(Wet- en regelgeving: EVRM art. 8, Pbw art. 2, 42, BW art. 7:457, Regeling vervoer van justitiabelen art. 19)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 42, vierde lid, onder c van de Pbw draagt de directeur zorg voor de overbrenging van de gedetineerde naar het ziekenhuis, indien de behandeling van de gedetineerde door een arts aldaar plaatsvindt. De directeur is verantwoordelijk voor de wijze van uitvoering van dit vervoer, ook al wordt het vervoer (in opdracht van de directeur) uitgevoerd door DV&O.

Vaststaat dat een of meerdere personeelsleden van DV&O aanwezig waren in de ruimte waar klager medisch contact had met een arts.

De beroepscommissie stelt voorop dat het contact tussen een arts en een patiënt vertrouwelijk is. Op de inhoud van een dergelijk contact is de geheimhoudingsplicht van de arts van toepassing, wat betekent dat de door de patiënt verstrekte informatie niet zonder diens toestemming aan derden mag worden verstrekt (artikel 457 van boek 7 van het BW). Gelet hierop – en ook gelet op artikel 8 van het EVRM en artikel 2, derde lid, van de Pbw – moet het uitgangspunt zijn dat er, bij een bezoek van een gedetineerde aan een arts (in het ziekenhuis), geen toezichthoudend

personeel aanwezig is in de behandel- of spreekkamer. Daarvan kan slechts worden afgeweken als de aanwezigheid van personeel in de behandel- of spreekkamer uit veiligheidsoverwegingen (strikt) noodzakelijk is.

De directeur dient een zelfstandige belangenafweging te maken tussen enerzijds het individuele belang van de gedetineerde bij raadpleging van/behandeling door een arts zonder dat daarbij toezichthoudend personeel aanwezig is, en anderzijds het algemene belang van handhaving van de orde en veiligheid en de ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming (vgl. RSJ 26 augustus 2013, 13/1368/GA).

Artikel 19 van de Regeling bepaalt dat de transportgeleider bij een bezoek van een gedetineerde aan een arts standaard aanwezig is in de behandel- of spreekkamer, tenzij de behandelaar uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven dat hij de gedetineerde buiten de tegenwoordigheid van de transportgeleider wenst te onderzoeken of te behandelen. Gelet op het hiervoor genoemde uitgangspunt, is deze bepaling echter in strijd met hogere wet- en regelgeving.

Een kenbare en toetsbare belangenafweging door de directeur heeft niet plaatsgevonden. Daar komt bij dat niet is gebleken dat klager bekend

stond als vluchtgevaarlijk of dat hij in de inrichting gevaarlijk of agressief gedrag vertoonde. Evenmin is gesteld of gebleken dat aan de behandelend arts is gevraagd of die het nodig achtte dat er personeel aanwezig was in de behandel- of spreekkamer. Gelet op deze omstandigheden is niet aannemelijk geworden dat de aanwezigheid van DV&O-personeel in de behandel- of spreekkamer uit veiligheidsoverwegingen noodzakelijk was.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, moet de beslissing van de directeur als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagcommissie vernietigen voor zover daartegen beroep is ingesteld en het beklag alsnog gegrond verklaren. Nu klager ongemak heeft ondervonden doordat zijn privacy is geschonden en dit ongemak niet meer ongedaan is te maken, ziet de beroepscommissie aanleiding hem een tegemoetkoming toe te kennen van € 25,=.

Zaaknummer:

R-19/4820/GA

Datum uitspraak:

23 maart 2020

Beroepscommissie:

mr.dr. J. de Lange, voorzitter,
J.G.A. van den Brand en mr. drs.
J.P. Meesters, in tegenwoordigheid
van mr. M. Simpelaar, secretaris

Trefwoorden:

Onderzoek aan lichaam en kleding;
Ordemaatregel afzondering

Samenvatting:

'Liftmaatregel', inhoudende een ordemaatregel plaatsing in afzondering van 16.00 uur - 9.00 uur de volgende ochtend voor de duur van twee weken, waarbij klager voorafgaand aan het plaatsen in afzondering (iedere dag) werd gevisiteerd. Directeur kon in redelijkheid komen tot opleggen van de maatregel, dagelijkse visitatie gelet op door de directeur aangedragen argumenten niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Pbw art. 24, eerste lid jo art. 23, eerste lid, aanhef en onder a.)

Rechtsoverwegingen:

De directeur is op grond van artikel 24, eerste lid van de Pbw juncto artikel 23, eerste lid aanhef en onder a. van de Pbw bevoegd een gedetineerde in afzondering te plaatsen indien dit in het belang is van de handhaving van de orde of

de veiligheid in de inrichting dan wel van een ongestoorde tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming noodzakelijk is, voor de duur van maximaal veertien dagen.

In de huisregels van de p.i. Vught staat onder 6.4 opgenomen dat gedetineerden in elk geval aan hun lichaam en kleding onderzocht worden bij plaatsing in de straf- of afzonderingscel. Het onderzoek aan het lichaam omvat in dat kader mede het uitwendig schouwen van de openingen en holten van het lichaam.

De beroepscommissie komt tot het oordeel dat de directeur de ordemaatregel in redelijkheid heeft kunnen opleggen. Klager heeft herhaaldelijk gedurende de nacht geluidsoverlast veroorzaakt en vernielingen in zijn cel aangericht. In verband met de uitvoering van de ordemaatregel waarbij klager overdag op de afdeling, en 's nachts in de afzonderingscel verbleef, acht de beroepscommissie dagelijkse visitatie van klager bij het insluiten in de afzonderingscel, gelet op de door de directeur aangedragen argumenten, niet onredelijk of onbillijk. Hoewel niet exact is komen vast te staan hoeveel dagen daadwerkelijk uitvoering is gegeven aan de ordemaatregel, weegt de beroepscommissie bij dit oordeel mee dat de ordemaatregel niet de volledige veertien dagen heeft geduurd.

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie dan ook niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/5338/GB

Datum uitspraak:

23 april 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, mr. M.J. Stolwerk en, drs. M.R. van Veen, leden, bijgestaan door mr. M.S. Ferenczy, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing EBI

Samenvatting:

De Minister kon weliswaar de eerdere beslissing om klager uit de EBI te plaatsen herroepen vanwege aanwijzingen dat klager banden zou hebben met de persoon die in verband werd gebracht met de liquidatie van de advocaat van de kroongetuige in het Marengo-proces, maar nu concrete aanwijzingen ontbreken die de mogelijke betrokkenheid van klager bij die liquidatie kunnen bevestigen en zich geen nieuwe feiten en omstandigheden hebben voorgedaan sinds de beslissing om klager uit de EBI te plaatsen, is het beroep gegrond. Nader onderzocht moet worden of met minder

ingrijpende alternatieven kan worden volstaan. Opdracht nieuwe beslissing.

(Wet- en regelgeving: Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 6 en 26)

Rechtsoverwegingen:

De EBI is aangewezen als huis van bewaring (HVB) en gevangenis voor mannen met een regime van beperkte gemeenschap, een individueel regime en een extra beveiligingsniveau.

Op grond van artikel 6 van de Regeling, kunnen in de EBI gedetineerden worden geplaatst die:

- a. een extreem vluchtrisico vormen en een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten;
- b. bij ontvluchting een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen, waarbij het vluchtrisico als zodanig hieraan ondergeschikt is; of
- c. een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van aanwijzingen van voortgezet crimineel handelen.

In artikel 26 van de Regeling worden de voorwaarden genoemd die in acht moeten worden genomen bij de beslissing tot plaatsing in de EBI en bij de beslissing tot verlenging van het verblijf in de EBI elke zes maanden daarna.

De beroepscommissie stelt voorop dat een plaatsing in de EBI, de inrichting met het hoogste beveiligingsniveau, als ultimum remedium dient te worden aangemerkt (RSJ 3 september 2018, R-404). De beroepscommissie heeft eerder geoordeeld dat bij een verlenging van verblijf van klager in de EBI telkens dient te worden beoordeeld of de plaatsing in de EBI nog proportioneel is en nodig is of dat (al dan niet met toepassing van specifieke beveiligingsmaatregelen) met plaatsing in een inrichting met een minder beperkend regime kan worden volstaan (RSJ 14 februari 2019, R-18/1647/GB). Bij een (alsmaar) voortdurend verblijf in de EBI dient, gelet op de gevolgen van een plaatsing in de EBI voor de gedetineerde, een groter belang te worden gehecht aan de actualiteit, de concreetheid en de volledigheid, alsmede de betrouwbaarheid van de overgelegde informatie (RSJ 8 oktober 2018, R-376).

Klager, die sinds 22 maart 2018 in Nederland is gedetineerd, verblijft sinds 10 april 2018 in de EBI. Op 20 augustus 2019 heeft de beroepscommissie het beroep van klager tegen de verlenging van zijn verblijf in de EBI gegrond verklaard (RSJ 20 augustus 2019, R-19/3458/GB) en aan verweerder opdracht gegeven om een nieuwe beslissing te nemen.

Op 10 september 2019 heeft verweerder besloten om klager uit de EBI en in het HVB van de PI

Leeuwarden te plaatsen. Terwijl klager op de wachtlijst van het HVB stond, is op 18 september 2019 de advocaat van de kroongetuige in het Marengo proces, mr. D. Wiersum, doodgeschoten. Deze liquidatie heeft de samenleving zeer ernstig geschokt en heeft hevige gevoelens van onrust veroorzaakt. Vervolgens heeft verweerder op 31 oktober 2019 besloten de eerder genomen beslissing van 10 september 2019, om klager uit de EBI te plaatsen, te herroepen. Klager heeft tegen deze beslissing beroep ingesteld en op 23 april 2020 heeft de beroepscommissie het beroep van klager ongegrond verklaard (R-19/5133/GB).

De beroepscommissie heeft in haar uitspraak van 20 augustus 2019 reeds geoordeeld dat, gelet op de toen aanwezige feiten en omstandigheden, de beslissing tot verlenging van klagers verblijf in de EBI niet langer in stand kon blijven en dat nader onderzocht en gemotiveerd diende te worden of met minder ingrijpende alternatieven kon worden volstaan.

Na 20 augustus 2019 hebben zich, met uitzondering van de moord op mr. D. Wiersum, geen nieuwe feiten of omstandigheden voorgedaan. De beroepscommissie heeft in haar beslissing RSJ 23 april 2020, R-19/5133/GB geoordeeld dat de herroeping van de beslissing om klager uit de EBI te plaatsen, naar aanleiding van de moord op mr. D. Wiersum, op dat moment

niet als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt. In deze uitspraak heeft de beroepscommissie onder meer het volgende overwogen:

“De beroepscommissie is van oordeel dat met de liquidatie van de advocaat van de kroongetuige een dermate uitzonderlijke situatie was ontstaan dat van verweerder verwacht mocht worden dat bij de plaatsing van gedetineerden geen risico’s genomen werden. Daarbij diende het belang van de veiligheid van de samenleving te prevaleren boven individuele of persoonlijke belangen, zoals die van klager. Aangezien mr. D. Wiersum de advocaat was van de kroongetuige in het Marengo proces met T. als hoofdverdachte, werd de naam van T, vrijwel meteen in verband gebracht met de liquidatie. Nu er aanwijzingen waren dat klager mogelijke banden heeft met T., heeft verweerder op dat moment geen enkel risico genomen met het gevolg dat de beslissing om klager uit de EBI te plaatsen is herroepen.”

Er was derhalve sprake van een uitzonderlijke situatie, die snel handelen van verweerder vereiste. Thans is evenwel de verlengingsbeslissing van de plaatsing van klager op de EBI aan de orde. De beroepscommissie constateert dat, op het moment van het nemen van de bestreden beslissing en ook tijdens de behandeling van dit beroep, concrete aanwijzingen voor

mogelijke betrokkenheid van klager bij de liquidatie van de advocaat ontbreken. Ook is er – sinds de hiervoor genoemde beslissing van de beroepscommissie van 20 augustus 2019 - geen sprake van andere nieuwe concrete feiten of omstandigheden, die de beroepscommissie tot een ander oordeel dan in genoemde beslissing zouden nopen. Gelet hierop kan de onderhavige beslissing tot verlenging van klagers verblijf in de EBI dan ook niet in stand blijven en dient nader onderzocht en gemotiveerd te worden of met minder ingrijpende alternatieven kan worden volstaan. De bestreden beslissing dient dan ook te worden vernietigd en verweerder zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van drie weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

R-19/5133/GB

Datum uitspraak:

23 april 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, mr. M.J. Stolwerk en drs. M.R. van Veen, leden, bijgestaan door mr. M.S. Ferenczy, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing EBI

Samenvatting:

De beslissing om klager uit de EBI en in het HVB te Leeuwarden te plaatsen is herroepen omdat er aanwijzingen waren dat klager banden zou hebben met de persoon die in verband werd gebracht met de moord op de advocaat van de kroongetuige in het Marengo-proces. Op dat moment kon geen enkel risico worden genomen waardoor niet kon worden volstaan met een minder ingrijpend regime dan de EBI. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 6 en 26)

Rechtsoverwegingen:

De EBI is aangewezen als HVB en gevangenis voor mannen met een regime van beperkte gemeenschap, een individueel regime en een extra beveiligingsniveau.

Op grond van artikel 6 van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (hierna: de Regeling), kunnen in de EBI gedetineerden worden geplaatst die:

- a. een extreem vluchtrisico vormen en een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten;
- b. bij ontvluchting een onaanvaardbaar maatschappelijk

risico vormen, waarbij het vluchtrisico als zodanig hieraan ondergeschikt is; of

- c. een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van aanwijzingen van voortgezet crimineel handelen.

In artikel 26 van de Regeling worden de voorwaarden genoemd die in acht moeten worden genomen bij de beslissing tot plaatsing in de EBI en bij de beslissing tot verlenging van het verblijf in de EBI elke zes maanden daarna.

De beroepscommissie stelt voorop dat een plaatsing in de EBI, de inrichting met het hoogste beveiligingsniveau, als ultimum remedium dient te worden aangemerkt (RSJ 3 september 2018, R-404). De Penitentiaire beginselenwet (Pbw) heeft, gelet op het bepaalde in artikel 2, derde lid, van de Pbw, als uitgangspunt dat personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel plaatsvindt, aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke voor het doel van de vrijheidsbeneming of in het belang van de handhaving van de orde of veiligheid in de inrichting noodzakelijk zijn. Wanneer een uitzondering op dit uitgangspunt wordt gemaakt, zal telkens moeten worden onderbouwd en gemotiveerd waarom niet met een andere, minder beperkende wijze van tenuitvoerlegging van de

vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel kan worden volstaan. Bij het voortduren van eventuele beperkingen dient gemotiveerd te worden aangegeven op grond waarvan nog steeds niet met minder vergaande beperkingen kan worden volstaan. Bij een (alsmaar) voortdurend verblijf in de EBI dient, gelet op de gevolgen van een plaatsing in de EBI voor de gedetineerde, een groter belang te worden gehecht aan de actualiteit, de concreetheid en de volledigheid, alsmede de betrouwbaarheid van de overgelegde informatie (RSJ 8 oktober 2018, R-376).

Klager, die sinds 22 maart 2018 in Nederland is gedetineerd, verblijft sinds 10 april 2018 in de EBI. Op 20 augustus 2019 heeft de beroepscommissie het beroep van klager tegen de verlenging van zijn verblijf in de EBI gegrond verklaard (R-19/3458/GB) en aan verweerder opdracht gegeven om een nieuwe beslissing te nemen. Op 10 september 2019 heeft verweerder besloten om klager uit de EBI en in het HVB van de PI Leeuwarden te plaatsen. Terwijl klager op de wachtlijst van dit HVB stond, is op 18 september 2019 de advocaat van de kroongetuige in het Marengo proces, mr. D. Wiersum, doodgeschoten. Deze liquidatie heeft de samenleving zeer ernstig geschokt en heeft hevige gevoelens van onrust veroorzaakt. Vervolgens heeft verweerder op 31 oktober 2019 besloten de eerder genomen beslissing van 10 september 2019,

om klager uit de EBI te plaatsen, te herroepen.

De beroepscommissie is van oordeel dat met de liquidatie van de advocaat van de kroongetuige een dermate uitzonderlijke situatie was ontstaan dat van verweerder verwacht mocht worden dat bij de plaatsing van gedetineerden geen risico's genomen werden. Daarbij diende het belang van de veiligheid van de samenleving te prevaleren boven individuele of persoonlijke belangen, zoals die van klager. Aangezien mr. D. Wiersum de advocaat was van de kroongetuige in het Marengo proces met T. als hoofdverdachte, werd de naam van T., vrijwel meteen in verband gebracht met de liquidatie. Nu er aanwijzingen waren dat klager mogelijke banden heeft met T., heeft verweerder op dat moment geen enkel risico genomen met het gevolg dat de beslissing om klager uit de EBI te plaatsen is herroepen.

De moord op de advocaat van de kroongetuige in het Marengo proces, de hierdoor geschokte rechtsorde en ontstane maatschappelijke onrust en daarbij de informatie uit de GRIP-rapporten met betrekking tot klager maken - in samenhang bezien - dat er naar het oordeel van de beroepscommissie ten tijde van de bestreden beslissing - ondanks de eerdere gegrondverklaring van het beroep van klager door de beroepscommissie (RSJ 20 augustus 2019, R-19/3458/GB) -

sprake was van een onaanvaardbaar maatschappelijk risico mocht klager ontvluchten. Op dat moment kon verweerder dan ook niet volstaan met een minder ingrijpend regime dan de EBI om het vluchtrisico en risico op maatschappelijke onrust tot een minimum te beperken.

Gelet op het voorgaande heeft verweerder in redelijkheid kunnen concluderen dat klager, bij ontvluchting, een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormde, zoals bedoeld in artikel 6 onder b van de Regeling. De bestreden beslissing kan daarom – bij afweging van alle in aanmerking komende belangen – niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep dan ook ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

R-19/5402/GB

Datum uitspraak:

17 april 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, mr. M.J. Stolwerk en drs. M.R. van Veen, leden, bijgestaan door mr. M.S. Ferenczy, secretaris

Trefwoorden:

Horizontale overplaatsing
gevangeniswezen

Samenvatting:

Klaagster wil overgeplaatst worden naar de PI waar haar echtgenote verblijft. Eerder verbleven zij in dezelfde PI, zelfs op één cel, totdat klaagsters echtgenote werd overgeplaatst om de orde, rust en veiligheid in de inrichting te bewaken. Het is niet wenselijk dat zij in dezelfde inrichting verblijven. Recht op family life wordt voldoende gewaarborgd middels de verlofregeling van art. 26 Pbw en 27 Rtvi. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 18, 26; Rtvi art. 27; Rspog art. 25, lid 7)

Rechtsoverwegingen:

Klaagster verblijft op dit moment in de gevangenis van de locatie Ter Peel te Sevenum. Zij wil graag worden overgeplaatst naar de gevangenis van de PI Zwolle, waar haar partner verblijft, met wie zij op 3 oktober 2019 is getrouwd. Ingevolge artikel 25, zevende lid, van de Regeling, worden gedetineerden die zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf, in beginsel in een gevangenis in het arrondissement van vestiging geplaatst. Indien in het arrondissement geen gevangenis is aangewezen, dan wel geen plaats in een gevangenis in het desbetreffende arrondissement beschikbaar is, dan wordt de gedetineerde in een gevangenis in een aanpalend arrondissement geplaatst. Klaagsters vestigingsadres ligt in Eindhoven. In dat arrondissement (Oost-Brabant) ligt geen gevangenis met

een reguliere afdeling voor vrouwen. De locatie Ter Peel bevindt zich in een aanpalend arrondissement (Limburg) en is dus de juiste inrichting voor klaagster. De beroepscommissie acht het uitgangspunt dat het in verband met de orde, rust en veiligheid in het algemeen niet wenselijk is dat echtgenoten in dezelfde inrichting verblijven, niet onredelijk. In de zaak van klaagster geldt in het bijzonder nog het volgende. Klaagster heeft haar echtgenote in de locatie Nieuwersluis ontmoet. In die locatie hebben zij op een gegeven moment ook samen op één cel verbleven, totdat klaagsters echtgenote op 14 mei 2018, op grond van de orde, rust en veiligheid in de inrichting, is overgeplaatst naar de PI Zwolle. Op 31 mei 2018 is klaagster – op eigen verzoek – vanuit de locatie Nieuwersluis overgeplaatst naar de locatie Ter Peel. Nu klaagsters echtgenote in de PI Zwolle verblijft, wenst klaagster te worden overgeplaatst naar die inrichting. In de onder 1. genoemde uitspraken van de beroepscommissie van de RSJ naar aanleiding van door klaagsters echtgenote ingestelde beroepen is haar uitplaatsing uit de locatie Nieuwersluis in 2018 (mede) onderwerp van het oordeel van de beroepscommissie geweest. In RSJ 23 januari 2019, R-18/1733/GB, was de overplaatsing van klaagsters echtgenote uit de locatie Nieuwersluis naar de PI Zwolle het onderwerp. De beroepscommissie heeft in deze

uitspraak onder meer overwogen: “dat de directie (van de locatie Nieuwersluis) de klachten over het gedrag van klaagster meermalen grondig heeft onderzocht en ook een breder onderzoek daarnaar heeft laten verrichten. De gegevens leiden naar het oordeel van de beroepscommissie tot de conclusie dat er een goede reden was om, in het belang van de orde, rust en veiligheid in de inrichting, het verblijf van klaagster in de locatie Nieuwersluis te beëindigen en haar over te plaatsen.”

In RSJ 31 juli 2019, R-19/3163/GB, heeft de beroepscommissie het beroep van klaagsters echtgenote tegen de afwijzing van haar verzoek tot overplaatsing van de PI Zwolle naar de locatie Ter Peel ongegrond verklaard. In deze uitspraak heeft de beroepscommissie onder meer het volgende overwogen:

“Op basis van de stukken is aannemelijk dat klaagster en haar vriendin (de beroepscommissie merkt op: klaagster in onderhavig beroep) een grote invloed hadden op de negatieve sfeer op de leefafdeling. Dat heeft geleid tot overplaatsing van klaagster naar een andere inrichting.”

Hiermee staan voor de beroepscommissie deze feiten vast. Dat klaagster het hier niet mee eens is, doet hier niets aan af. De beroepscommissie vindt de door klaagster ingebrachte argumenten niet overtuigend.

Naar het oordeel van de beroepscommissie wordt klaagsters recht op family life voldoende

gewaarborgd doordat klaagster op grond van artikel 26 van de Pbw en artikel 27 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, haar echtgenote kan bezoeken. Klaagster maakt inmiddels al gebruik van deze mogelijkheid. Dat klaagster en haar echtgenote eerder in dezelfde inrichting, en zelfs op één cel, hebben mogen verblijven betekent niet dat klaagster daar nu nog aanspraak op zou kunnen maken. Dit klemt te meer nu klaagsters echtgenote - zie ook de hiervoor aangehaalde uitspraken - is overgeplaatst op grond van de orde, rust en veiligheid in de inrichting. Dat het inmiddels bijna twee jaar geleden is dat klaagsters echtgenote is overgeplaatst doet hier niet aan af. De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat verweerder in redelijkheid het verzoek tot overplaatsing heeft kunnen afwijzen, daar het niet wenselijk is dat klaagster en haar echtgenote weer in dezelfde inrichting verblijven, ook al zou dit ieder op een andere afdeling zijn. Ook met het oog op de in het tweede lid van artikel 8 van het EVRM genoemde belangen (met name het voorkomen van wanordelijkheden en de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen), wegen in dit geval de belangen van orde, rust en veiligheid in de inrichting zwaarder dan klaagsters recht op family life. In zoverre is er sprake van een gerechtvaardigde beperking op klaagsters recht op family life.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, kan de bestreden beslissing niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

R-20/6114/GB

Datum uitspraak:

31 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, mr. P. de Bruin en dr. T. Jambroes, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing
gevangeniswezen';
Plaatsing/overplaatsing PPC;
Plaatsing/overplaatsing jeugd

Samenvatting:

Klager ondergaat jeugddetentie in inrichting voor volwassenen. Dat kan alleen in een uiterste noodsituatie. Klager staat op een wachtlijst voor een ITA. Hij wil (tot die tijd) op een VIC in een JJI worden geplaatst. Uit nader ingewonnen advies van psychiaters blijkt dat dat niet raadzaam en zelfs gevaarlijk is. Verweerder heeft daaruit kunnen concluderen dat sprake is van een uiterste noodsituatie en verzoek terecht afgewezen. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Pbw art. 1, 18, Bjj art. 8, Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 20c)

Rechtsoverwegingen:

Klagers verzoek en zijn achtergrond

Klager verzoekt om overplaatsing uit het PPC van de PI Vught naar een JJI. Omdat klager achttien jaar oud was toen het delict werd gepleegd en de officier van justitie van mening was dat toepassing van het adolescentenstrafrecht niet aan de orde was, verbleef klager tijdens zijn voorlopige hechtenis in een inrichting voor volwassenen. De rechtbank heeft klager bij vonnis van 20 juni 2019 echter veroordeeld tot 24 maanden jeugddetentie en hem de PIJ-maatregel opgelegd.

Het wettelijk kader

Uit artikel 8, eerste lid, aanhef en onder b., van de Bjj volgt dat een JJI onder meer bestemd is voor personen aan wie de straf van jeugddetentie is opgelegd. De mogelijkheid tot plaatsing in een PPC is geregeld in artikel 20c van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden. Deze Regeling is gebaseerd op de Penitentiaire Beginselenwet (Pbw). Uit artikel 1, onder e. en s., van de Pbw volgt dat een 'gedetineerde' onder meer een persoon kan zijn die jeugddetentie ondergaat.

Klager kan volgens de wet dus zowel in een JJI als in het PPC worden geplaatst. Uit de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 1994/95, 24263, nr. 3, p. 12-13) bij de Pbw blijkt evenwel dat "jeugddetentie alleen in uiterste noodsituaties ten uitvoer gelegd [wordt] in inrichtingen voor volwassenen. Te denken valt aan een situatie waarin een jeugdige delinquent ondanks herhaalde pogingen daartoe niet te handhaven is in een jeugdinrichting. Hierbij is van doorslaggevend belang of de betrokken jeugdige naar verwachting op redelijke termijn in de groep – het uitgangspunt in justitiële jeugdinrichtingen – zal kunnen functioneren".

Het geschil

Klager is, nu de redenen waarom hij destijds in het PPC zijn geplaatst kennelijk niet meer aan de orde zijn, geselecteerd voor de ITA van de RJJJ Den Hey-Acker te Breda. Die beslissing staat niet ter discussie. Omdat voor de ITA een lange wachtlijst bestaat, wil klager echter (al dan niet tijdelijk) op een reguliere afdeling of VIC van een JJI worden geplaatst. De beroepscommissie van de RSJ heeft eerder, in haar uitspraak van 17 januari 2020 (R-19/5163/GB), het beroep van klager gegrond verklaard. In deze uitspraak heeft de beroepscommissie geoordeeld dat weliswaar voldoende duidelijk is dat klager niet voor plaatsing op een reguliere afdeling van een JJI

in aanmerking komt, maar dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd dat klager niet kan worden overgeplaatst naar een VIC-afdeling, in afwachting van een plaatsing op de ITA.

De mogelijkheid tot overplaatsing naar een VIC-afdeling

Verweerder heeft, na de hiervoor genoemde uitspraak, advies ingewonnen van twee psychiaters van de RJJI Den Hey-Acker en de manager Opvoeding en Behandeling over de vraag naar de precieze afdeling waar klagers straf en maatregel ten uitvoer gelegd zouden moeten worden. Deze psychiaters schrijven in hun (gemeenschappelijk) advies:

“Wij vinden dat betrokkene niet, ook niet (vooralsnog) tijdelijk op een VIC geplaatst moet worden. Hij kan beter op het FPC in Vught blijven tot er plaats komt op een ITA.

Er is geen terechte indicatie voor een VIC en al zeker niet in deze fase van de detentie / maatregelperiode. Een andere reden, misschien wel de belangrijkste, is gelegen in het feit dat hij volgens ons groepsongeschikt is vanwege de ernst van zijn stoornissen (op het vlak van psychopathisering en op seksueel gebied) in combinatie met hanterings- en beheersproblemen.

Dit levert niet te verantwoorden risico's op voor het behandelings-

en bejegeningssklimaat van de in wezen kwetsbare jongeren populatie op een VIC. Een plaatsing op een ITA zou te zijner tijd (als er plaats komt) te overwegen zijn, maar dan alleen voor de eerste fase van opvang en behandeling binnen een eventuele PIJ-maatregel. In deze fase zou betrokkene voldoende hanteerbaar moeten worden om binnen een JJI te kunnen verblijven en ook behandelingsrijp gemaakt moeten worden voor een verdere specialistische behandeling.

Wat die specialistische behandeling betreft: wij blijven van mening dat een JJI inhoudelijk niet voldoende toegerust is om een jongere met een dergelijk ernstige problematiek adequate behandeling te bieden. Er ontbreken daarvoor de benodigde specialistische behandel mogelijkheden. Ook zullen er te grote gevarenrisico's blijven voor groepsgenoten en zeker ook voor personeel, zodat een verdere behandeling ook individueel zou moeten blijven plaatsvinden zoals vooreerst op een ITA. En ook voor zo'n individuele behandeling ontbreken thans nog reële plaatsingsmogelijkheden binnen een reguliere JJI. Al met al blijven wij van mening dat alleen een FPC in principe in staat kan worden geacht een verdere specialistische behandeling (na de eerste fase) te bieden. Zeker wanneer het gaat om de combinatie van ernstige seksuele stoornissen en psychopathisering, zoals bij betrokkene het geval is.

Tot slot merken wij op dat een tijdelijke plaatsing van betrokkene zijn psychiatrische problematiek nog verder kan verergeren in de zin van hertraumatisering na de vele eerdere wisselingen en verlatingen.”

Hoewel de psychiaters klager niet hebben gesproken, zijn zij (kennelijk) goed op de hoogte van klagers dossier. Verweerder kan zijn beslissing dus redelijkerwijs (mede) op hun advies baseren.

Uit het advies komt duidelijk naar voren dat klager niet geschikt wordt geacht voor plaatsing op een VIC, vooral omdat hij groepsongeschikt wordt geacht. Klager zou – binnen een JJI –alleen op een ITA kunnen verblijven, al dan niet slechts in de eerste fase van zijn behandeling. Daarbij zou een tijdelijke plaatsing sowieso niet in klagers belang zijn.

De beroepscommissie overweegt dat uit het advies van de psychiaters blijkt dat een (al dan niet tijdelijke) plaatsing op een VIC niet raadzaam is en zelfs gevaarlijk. Bij deze stand van zaken heeft verweerder dan ook kunnen concluderen dat er sprake is van een uiterste noodsituatie, op grond waarvan klager in een inrichting voor volwassenen kan verblijven, in afwachting van een plaats op een ITA. Bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, kan de bestreden beslissing dus niet als onredelijk of

onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

R-19/5068/GB

Datum uitspraak:

11 februari 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, J.G.A. van den Brand en drs. M.R. van Veen, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Smeijers, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing PPC

Samenvatting:

De beslissing om klager in het PPC van de p.i. Vught te plaatsen is niet onredelijk of onbillijk. De Minister stelt dat vanwege capaciteitsproblematiek geen rekening kon worden gehouden met klagers voorkeur. De beroepscommissie heeft geen redenen om hieraan te twijfelen. Beroep ongegrond.
(Wet- en regelgeving: Regeling selectie plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 25)

Rechtsoverwegingen:

4.1. Voor zover namens klager wordt geklaagd over de bezwaarprocedure nu in die procedure door de Minister niet alle stukken zijn overgelegd aan klagers raadsman, merkt de beroepscommissie op dat

voornoemde gang van zaken als onwenselijk moet worden aangemerkt. De wet verbindt hier echter geen gevolgen aan en daarbij beoordeelt de beroepscommissie de zaak in beroep opnieuw ten gronde.

4.2. Op grond van artikel 20d van de Regeling selectie plaatsing en overplaatsing van gedetineerden kunnen in het PPC gedetineerden worden geplaatst ten aanzien van wie:

a. in verband met een psychiatrische stoornis, een persoonlijkheidsstoornis, psychosociale problematiek, verslavingsproblematiek of een verstandelijke beperking, forensische zorg is geïndiceerd;
b. in verband met de vraag of forensische zorg is geïndiceerd, nadere observatie is vereist. De plaatsing of overplaatsing naar het PPC geschiedt door middel van een advies van de directeur van de inrichting op basis van screening en indicatiestelling door het psycho-medisch overleg of het NIFP.

4.3. Uit het selectieadvies als ook de indicatiestelling van het NIFP blijkt voldoende dat sprake is van een situatie als bedoeld in voornoemd artikel. Klager verbleef sinds 5 augustus 2019 op de extra zorgvoorziening in de p.i. Krimpen aan den IJssel. Waargenomen werd dat het beeld verslechterde en sprake was van toenemende achterdocht/psychotische

ontregeling. De psycholoog van de inrichting heeft daarom besloten klager aan te melden in IFZO voor plaatsing in een PPC en heeft hieraan de urgentiegraad 'crisis' gekoppeld. In het licht van het voorgaande kan de beslissing om klager in een PPC te plaatsen niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De Minister heeft zich op het standpunt gesteld, en de beroepscommissie heeft geen redenen om daaraan te twijfelen, dat capaciteitsproblematiek heeft gemaakt dat geen rekening kon worden gehouden met klagers voorkeur voor PPC Scheveningen. De keuze voor PPC Vught kan gelet hierop en mede in het licht van de urgentie van de PPC-plaatsing, eveneens niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Hierbij neemt de beroepscommissie in aanmerking dat klager niet de voorkeur voor het PPC van het Justitieel Complex Zaanstad heeft uitgesproken. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/5014/GM

Datum uitspraak:

9 april 2020

Beroepscommissie:

mr. drs. N.C. Lookeren Campagne, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka en drs. P.J.M. van Puffelen, leden, bijgestaan door mr. A. de Groot, secretaris

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid formeel

Samenvatting:

Hoewel de Pm daarin niet uitdrukkelijk voorziet, behoort de mogelijkheid te bestaan om ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend beroepschrift niet-ontvankelijkverklaring achterwege te laten, indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat klager in verzuim is geweest. In casu geen sprake van een verschoonbare termijnoverschrijding. Klager niet-ontvankelijk in het beroep. (Wet- en regelgeving: PM art. 30)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 30, tweede lid, van de Penitentiaire maatregel (PM), dient het beroepschrift uiterlijk op de zevende dag na die van de ontvangst van het afschrift van de mededeling van de medisch adviseur te worden ingediend.

De mededeling van de medisch adviseur is gedateerd 29 september 2019. Klagers beroepschrift is gedateerd 14 oktober 2019 en op 21 oktober 2019 op het secretariaat van de Raad ontvangen. Klager is bij brief van 24 februari 2020 verzocht toe te lichten wanneer hij het bemiddelingsverslag heeft ontvangen. Klager heeft daarop niet gereageerd.

De beroepscommissie stelt vast dat, gelet op deze gang van zaken,

klager niet tijdig beroep heeft ingesteld.

Hoewel de PM daarin niet uitdrukkelijk voorziet, behoort naar het oordeel van de beroepscommissie ook in een procedure als deze de mogelijkheid te bestaan om ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend beroepschrift niet-ontvankelijkverklaring achterwege te laten, indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de klager in verzuim is geweest. Daarbij zij opgemerkt dat bij een beroep als bedoeld in artikel 72 van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) maar ook bij een beroep als bedoeld in artikel 67, eerste lid, van de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden (Bvt), wel in toetsing van verschoonbaarheid van een termijnoverschrijding is voorzien (zie respectievelijk artikel 73, tweede lid, van de Pbw en artikel 67, vijfde lid, in verbinding met artikel 58, vijfde lid, van de Bvt). (Vgl. ten aanzien van een beroep ingesteld op grond van artikel 69, eerste lid, van de Pbw, RSJ 31 januari 2020, R-19/4059/GA.)

De beroepscommissie ziet in de wetsgeschiedenis geen aanwijzing dat de wetgever bewust niet heeft willen voorzien in de mogelijkheid om bij een te laat ingediend beroepschrift als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de PM te toetsen of de indiener redelijkerwijs niet in verzuim is geweest.

Als in toekomstige gevallen een beroep op verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding wordt gedaan, zal de beroepscommissie dat inhoudelijk beoordelen.

De beroepscommissie zijn geen feiten of omstandigheden gebleken die aanleiding kunnen geven voor het oordeel dat klager bij het door hem na afloop van de beroepstermijn ingediende beroepschrift redelijkerwijs niet in verzuim is.

Zaaknummer:

R-19/5294/GM

Datum uitspraak:

25 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. drs. N.C. van Lookeren Campagne, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka en drs. P.J.M. van Puffelen, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging

Samenvatting:

Beslissing klager wel of niet over te plaatsen naar open kamp of kliniek niet aan de orde. Onderdeel van te bieden zorg is goed informeren van patiënt over de te volgen behandeling. Niet eenduidig vast te stellen wat precies reden is geweest van vertraging (in de besluitvorming) voor plaatsing van

klager in kliniek. Klager niet adequaat ingelicht door medische dienst. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming.
(Wet- en regelgeving: Pm art. 28)

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt voorop dat de beslissing om klager wel of niet over te plaatsen naar een open kamp of kliniek in deze procedure niet ter discussie kan staan, maar alleen het medisch handelen van de inrichtingspsycholoog.

Onderdeel van de door een zorgverlener te bieden zorg is het goed informeren van de patiënt over de te volgen behandeling. De medische dienst heeft toegelicht dat vanwege de zaak Michael P. en in opdracht van de Minister voor Rechtsbescherming beperkingen zijn opgelegd. In verband met klagers delict waren er volgens de medische dienst tot oktober 2019 geen mogelijkheden voor klager om te faseren. Voor plaatsing in een kliniek waren een risicotaxatie en een delictanalyse nodig.

Klager stelt dat dit niet de reden is geweest voor de vertraging en verwijst naar een passage uit het medisch dossier bij 18 juni 2019. Daarin staat genoteerd dat de vrijheidscommissie heeft besloten dat klager niet in aanmerking komt voor plaatsing in een kliniek tijdens zijn detentiefasering, dat hij ook niet in aanmerking komt voor een open kamp en dat klager na detentie verplicht zal worden opgenomen. Volgens klager heeft

de psycholoog later echter tegen hem gezegd dat hij gelijk had en dat er wel mogelijkheden waren geweest om tijdens detentiefasering in een kliniek te worden opgenomen.

Naar het oordeel van de beroepscommissie is op grond van de stukken niet eenduidig vast te stellen wat precies de reden is geweest van de vertraging (in de besluitvorming) bij de plaatsing van klager in een kliniek tijdens zijn detentiefasering. Het door de medische dienst in beroep ingenomen standpunt lijkt een ander argument in te houden dan uit de betreffende passage uit het medisch dossier bij 18 juni 2019 kan worden opgemaakt: er moet eerst een risicotaxatie en delictanalyse worden uitgevoerd en wegens een tekort aan gedragsdeskundigen is in het uitvoeren daarvan vertraging ontstaan; tegenover, de vrijheidscommissie heeft besloten dat klager niet voor een klinische plaatsing of voor een open kamp in het kader van detentiefasering in aanmerking kan komen.

De beroepscommissie trekt hieruit de conclusie dat klager, wat er verder ook zij van die argumenten, niet adequaat is ingelicht door de medische dienst over de reden(en) waarom hij niet (eerder) voor een klinische behandeling in aanmerking kon komen. Het beroep zal in zoverre gegrond worden verklaard.

Nu geen oordeel kan worden gegeven over de detentiefasering zelf en de plaatsing in een kliniek en de daarbij opgetreden vertraging, ziet de beroepscommissie geen aanleiding klager in aanmerking te laten komen voor een tegemoetkoming. De gegrondverklaring van het beroep dient als een voldoende genoegdoening te worden beschouwd.

Zaaknummer:

R-19/5192/GM

Datum uitspraak:

25 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. drs. N.C. van Lookeren Campagne, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka en drs. P.J.M. van Puffelen, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Samenvatting:

Voor medische zorg tijdens detentie geldt als richtsnoer het Vademecum verstrekkingenpakket DJI. Chiropractie valt hier niet onder. Ook NHG-standaarden kent chiropractie niet als een reguliere vorm van behandeling. Afwijzing verwijzing naar chiropractor niet onzorgvuldig. Geen bijzondere omstandigheden gesteld of

gebleken. Beroep ongegrond.
(Wet- en regelgeving: Pm art 28)

Rechtsoverwegingen:

Voor het verrichten van medische zorg tijdens de detentie geldt als richtsnoer het Vademecum verstrekkingenpakket DJI. Chiropractie valt niet binnen dat vademecum en wordt derhalve niet vergoed. Ook indien wordt uitgegaan van de NHG standaarden komt chiropractie niet voor als een reguliere vorm van behandeling.

Tegen deze achtergrond kan de weigering van de inrichtingsarts klager te verwijzen naar een chiropractor niet worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Bijzondere omstandigheden die zouden kunnen leiden tot een andere conclusie zijn gesteld noch gebleken. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/5002/GM

Datum uitspraak:

25 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. drs. N.C. van Lookeren Campagne, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka en drs. P.J.M. van Puffelen, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee

Trefwoorden:

Medische verzorging

Samenvatting:

Nu niet is vastgelegd wanneer het verslag van de Medisch Adviseur is verzonden en aan klager uitgereikt, krijgt klager voordeel van twijfel. Beroep tijdig ingediend. In dit geval onvoldoende redenen vruchtbaarheidstest te weigeren, nu arts destijds heeft voorgesteld na vijf jaar opnieuw te testen. Continuïteit en equivalentie van zorg. Ook speelt mee dat klager vooralsnog geen uitzicht heeft op een leven buiten de inrichting. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming.

(Wet- en regelgeving: Pm art 28)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 30, tweede lid, van de Pm wordt het beroepschrift uiterlijk op de zevende dag na die van de ontvangst van het afschrift van de mededeling van de Medisch Adviseur ingediend. Het verslag van bemiddeling is gedateerd 26 september 2019. Het beroepschrift is gedateerd 16 oktober 2019 en op 18 oktober 2019 op het secretariaat van de Raad ontvangen. Naar aanleiding van het door klager ter zitting gegeven antwoord op de vraag wanneer hij het verslag van bemiddeling heeft ontvangen, gaat de beroepscommissie voorbij aan de in het beroepschrift vermelde datum van ontvangst van 26 september 2019. Ambtshalve is de

beroepscommissie ermee bekend dat het enige tijd kan duren voordat een poststuk gericht aan een gedetineerde wordt uitgereikt en dat een dergelijk stuk doorgaans niet dezelfde dag al wordt uitgereikt. Nu echter niet is vastgelegd wanneer het verslag van de Medisch Adviseur is verzonden of aan klager is uitgereikt, moet klager naar het oordeel van de beroepscommissie niettemin het voordeel van de twijfel krijgen, in die zin dat wordt aangenomen dat met zijn op 18 oktober 2019 ontvangen beroepschrift binnen de voorgeschreven termijn van zeven dagen na ontvangst van het afschrift van de mededeling van de Medisch Adviseur, en dus tijdig, beroep is ingesteld.

Zes jaar geleden is na een chemotherapie uit onderzoek naar voren gekomen dat klager onvruchtbaar is. De arts heeft toen wel aan klager duidelijk gemaakt dat hij na vijf jaar een nieuwe test kon laten doen. Klager wil deze test nu laten uitvoeren. Vóór de chemotherapie heeft klager zaad laten invriezen. Klager heeft genoeg zaad voor drie IVF-pogingen.

Hij wil daarnaast graag zekerheid of hij vruchtbaar is of niet. Die onzekerheid levert bij hem en zijn partner veel spanning en onrust op.

Hoewel de beroepscommissie de overwegingen die ten grondslag

liggen aan het standpunt van de inrichtingsarts over de noodzaak van een vruchtbaarheidstest kan volgen, is zij van oordeel dat er onvoldoende redenen zijn klager deze test te weigeren. De beroepscommissie heeft hierbij in aanmerking genomen dat niet ter discussie staat dat de behandelend arts destijds heeft voorgesteld om op een termijn van vijf jaar opnieuw te testen. Uit een oogpunt van continuïteit en equivalentie van zorg zijn er geen goede argumenten te bedenken om klager deze test dan nu te onthouden. Ook speelt mee dat klager – zij het nog niet onherroepelijk – is veroordeeld tot een langdurige gevangenisstraf van 12 jaar en hij dus voorsnog geen uitzicht heeft op een leven buiten de inrichting.

Het beroep dient gegrond te worden verklaard. De beroepscommissie ziet geen redenen klager een tegemoetkoming toe te kennen.

Zaaknummer:

R-19/4552/GM

Datum uitspraak:

25 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. drs. N.C. van Lookeren
Campagne, voorzitter, drs.
K.M.P.A.M. Habryka en drs. P.J.M.
van Puffelen, leden, in

tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging Behandeling

Samenvatting:

Volgens onderzoek van klachten in buikstreek en lies was zwelling mogelijk een lipoom. Dit valt onder uitstelbare zorg. Gelet op de kennelijk aanwezige twijfel over de aard van de zwelling en de ongerustheid bij klager, blijft onduidelijk waarom niet gekozen is voor vervolgonderzoek, bijvoorbeeld door klager in te sturen naar het ziekenhuis voor het maken van een echo. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pm art 28)

Rechtsoverwegingen:

Uit de stukken, waaronder het medisch dossier van klager, blijkt dat klager voor zijn klachten in zijn buikstreek en lies op 30 en 31 juli en 1 augustus 2019 is gezien door zowel de verpleegkundige als de huisarts. Klager is onderzocht waarbij als mogelijke oorzaak van de klachten is gedacht aan een liesbreuk. Na het onderzoek is geconcludeerd dat de zwelling, de beroepscommissie begrijpt dat dit de bult is waar klager op doelt, mogelijk een lipoom is. De beroepscommissie stelt vast dat klager na verloop van tijd niet meer op dat probleem is teruggekomen. Indien sprake is van een lipoom, dan is dat een aandoening waarvan de

behandeling in beginsel valt onder uitstelbare zorg.

Gelet echter op de kennelijk aanwezige twijfel over de aard van de zwelling en de ongerustheid bij klager daarover, blijft onduidelijk waarom niet voor een vervolgonderzoek is gekozen, bijvoorbeeld door klager in te sturen naar het ziekenhuis voor het maken van een echo.

Daarom is de beroepscommissie van oordeel dat het handelen van de inrichtingsarts moet worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard. De beroepscommissie ziet geen aanleiding klager in aanmerking te laten komen voor een tegemoetkoming. Zij ziet in de gegrondverklaring voldoende genoegdoening voor klager.

Zaaknummer:

R-19/5501/GM

Datum uitspraak:

25 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. drs. N.C. van Lookeren Campagne, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka en drs. P.J.M. van Puffelen, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling

Samenvatting:

Geen passende nazorg bij voortijdig beëindigen van ingezette EMDR-behandeling. Mede gelet op klagers achtergrond en de door hem ervaren klachten na het beëindigen van die behandeling, had gezocht moeten worden naar mogelijkheden de behandeling voort te zetten, bijvoorbeeld door inschakeling van een therapeut van buiten. Beroep gegrond. Tegemoetkoming €100,- (Wet- en regelgeving: Pm art 28)

Rechtsoverwegingen:

Uit de stukken, waaronder het medisch dossier van klager, en het verhandelde ter zitting van de beroepscommissie, is gebleken dat in mei 2019 door de toenmalige inrichtingspsycholoog van de p.i. EMDR-therapie bij klager is opgestart, die sindsdien enkele sessies heeft omvat.

Klager is meermalen besproken in het PMO. De beroepscommissie leidt hieruit af dat de initiële beslissing de EMDR-therapie te starten niet alleen door de inrichtingsarts maar ook door het PMO werd ondersteund. In het medisch dossier is te lezen dat op 10 oktober 2019 de EMDR-therapie, waarschijnlijk door detentie gerelateerde stressoren, vooralsnog zonder het gewenste resultaat is gebleven. De EMDR therapie kon echter niet meer worden voortgezet, doordat de

inrichtingspsycholoog de inrichting had verlaten en zij de enige psycholoog was die deze therapie kon geven.

Indien een eenmaal ingezette behandeling, zoals in dit geval EMDR therapie, voortijdig wordt beëindigd, rust op de inrichtingsarts een inspanningsverplichting de gedetineerde passende nazorg te bieden. Die uit zorgvuldigheidsoverwegingen voortkomende verplichting houdt naar het oordeel van de beroepscommissie in dit geval in dat gezocht had moeten worden naar mogelijkheden om de EMDR therapie ondanks het vertrek van de inrichtingspsycholoog voort te zetten, bijvoorbeeld door het inschakelen van een therapeut van buiten de inrichting die de EMDR-behandeling in de inrichting had kunnen voortzetten.

De beroepscommissie is van oordeel dat, mede gelet op klagers achtergrond en de klachten die hij heeft ervaren na het beëindigen van de EMDR-therapie, deze optie in beeld had moeten komen. Weliswaar is door de medische dienst aandacht besteed aan die klachten, maar daarmee kan naar het oordeel de beroepscommissie nog niet worden gesproken van het verlenen van passende nazorg en kan ook nog niet worden gezegd dat de inrichtingsarts aan de op hem rustende inspanningsverplichting heeft voldaan.

De beroepscommissie is van oordeel dat het handelen van de inrichtingsarts moet worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard. De beroepscommissie ziet aanleiding klager in aanmerking te laten komen voor een tegemoetkoming en stelt deze vast op € 100,-.

Zaaknummer:

R-19/3919/GM

Datum uitspraak:

20 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. M.J. Stolwerk, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka en P.J.M. van Puffelen, leden, in tegenwoordigheid van mr. A. de Groot, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging behandeling;
Medische verzorging toegang tot;
Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:

Klagers privacy is onvoldoende gewaarborgd omdat aan de opticien zijn einddatum is doorgegeven. Beroep in zoverre gegrond, tegemoetkoming €50,-. De behandeling door de inrichtingsarts van klagers rug-schouder- en oorklachten is voldoende zorgvuldig geweest. Beroep voor het overige

ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Pm art. 28)

Rechtsoverwegingen:

Vanwege proceseconomische redenen zal de beroepscommissie de klachten van klager inhoudelijk behandelen. De beroepscommissie heeft daarbij acht geslagen op de inhoudelijke argumenten, die zijn vermeld in het beroepschrift. De beroepscommissie betreurt het dat klager niet zelf het medische klachtenformulier heeft ingevuld, omdat er dan wellicht sneller aandacht aan zijn klachten was besteed.

Klacht onder a. en b.

De beroepscommissie stelt vast dat op 26 februari 2018 een reactiebrief van de medische dienst met privacygevoelige gegevens van klager die bestemd waren voor klagers raadsman, niet in een (afgesloten) envelop zat. Hoewel de brief aan de raadsman van klager gericht was, konden alle medewerkers van de betreffende afdeling kennis nemen van de inhoud. Voorts stelt de beroepscommissie vast dat op 4 april 2018 bij het bezoek van klager aan de opticien is gebleken dat de opticien was geïnformeerd over de exacte einddatum van klagers detentie, zonder dat duidelijk is geworden waarom de opticien over deze gegevens van klager moest beschikken en zonder dat klager daar toestemming voor heeft gegeven. De beroepscommissie is gelet op het

voorgaande – in samenhang en onderling verband bezien – van oordeel dat onzorgvuldig is omgegaan met de medische en privacygegevens van klager.

De medische informatie van klager die uitsluitend was gericht aan de raadsman van klager, had in dit geval in een gesloten envelop overhandigd moeten worden. Daarnaast is niet gebleken waarom de opticien over de informatie van klagers einddatum moest beschikken. Het handelen betreffende het niet waarborgen van klagers (medische) informatie kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 van de Pm neergelegde norm. Het beroep zal ten aanzien van onderdeel a. en b. gegrond worden verklaard. Aan klager zal, gelet op de ernst van het gewraakte handelen, een tegemoetkoming worden toegekend van nader te noemen hoogte.

Klacht onder c.

De beroepscommissie begrijpt dat klagers klacht ziet op de zorgverlening zoals die is verleend op 24 juli 2018. Op 20 juli 2018 heeft de inrichtingsarts klager gesproken over zijn schouderklachten. De inrichtingsarts heeft klager voldoende onderzocht en heeft bij klager een slijmbeursontsteking (bursitis) vastgesteld. Toen is afgesproken dat klager op 24 juli 2018 een injectie toegediend zou

krijgen. Op 24 juli 2018 heeft klager de injectie geweigerd omdat hij zei geen bursitis te hebben. Uit het dossier volgt niet dat de inrichtingsarts onzorgvuldig heeft gehandeld. Het toedienen van een injectie is een handeling die past bij de gestelde diagnose en kan onder deze omstandigheden dan ook niet worden aangemerkt als een handeling die in strijd is met de in artikel 28 van de Pm neergelegde norm. Het beroep zal ten aanzien van onderdeel c. dan ook ongegrond worden verklaard.

Klacht onder d.

Klager heeft op 20 augustus 2018 aan de verpleegkundige gemeld dat hij schouder- en rugklachten had en dat hij een briefje wilde om geen staand/zittend werk te verrichten. Dit is doorgegeven aan de inrichtingsarts, die een consult op dat moment niet nodig vond. Deze klachten van klager waren bij de medische dienst bekend. In de periode na de mail van de raadsman van 23 augustus 2018 is klager regelmatig onderzocht door de inrichtingsarts vanwege de schouder- en rugklachten. Op 27 augustus 2018 is door de inrichtingsarts besproken welke behandeling het beste past bij klagers klachten. Op 31 augustus 2018 is een afspraak gemaakt om aan klager een injectie toe te dienen. Klager heeft tijdens dit consult nog eens zijn problematiek kenbaar gemaakt. Op 6 september 2018 is nogmaals een afspraak gemaakt. Klager heeft tijdens dit

consult verzocht om een korset voor zijn schouder. De inrichtingsarts heeft uitgelegd dat hij daar niet veel heil in ziet. Op 13 september 2018 heeft de inrichtingsarts een briefje gemaakt voor klager met de mededeling dat hij overleg heeft gehad met de orthopeed of er voor klagers schouderklachten een indicatie bestaat voor een sling of korset. De orthopeed heeft aangegeven dat hier geen indicatie voor bestaat.

De beroepscommissie is gelet op het voorgaande – in samenhang en onderling verband bezien – van oordeel dat het handelen van de inrichtingsarts niet kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 van de Pm neergelegde norm. De inrichtingsarts heeft voldoende zorg verleend aan klagers schouder- en rugklachten in de periode waar klager over klaagt. Het beroep onder d. zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Klacht onder e.

Uit het dossier volgen de navolgende feiten en omstandigheden over de situatie van klager ten aanzien van klachtonderdeel e. Op 12 juni 2018 is klager gezien door de verpleegkundige. Klager heeft oordruppels ontvangen voor zijn klachten. Op 14 juni 2018 wilde klager de inrichtingsarts zien. De verpleegkundige heeft contact gehad met de huisarts over klagers oorproblematiek. De inrichtingsarts

gaf aan dat de oordruppels pas na drie dagen werken, dus vanaf 15 juni 2018. Klager wilde hier niets van weten. De verpleegkundige gaf aan klager door dat hij de volgende dag zou worden opgeroepen op het spreekuur en dat het in zijn belang was dat hij zou verschijnen. Klager heeft gezegd dat hij absoluut niet zou komen voor de afspraak. De volgende dag is klager drie keer opgeroepen. Hij heeft geweigerd te komen. Hij was onder meer aan het koken en dat vond klager belangrijker. Om 15:25 uur kreeg de inrichtingsarts te horen dat klager niet op de afdeling was, omdat klager om 15:30 uur bezoek zou krijgen. Die dag is nog wel ibuprofen voor klager naar zijn afdeling gebracht. Op 18 juni 2018 is klager gezien door de inrichtingsarts. Omdat klager op 15 juni 2018 medische zorg had geweigerd, iets wat mogelijk schade op zou kunnen leveren voor de gezondheid van klager, is er in die dagen ook met klager een gesprek geweest. Klager deelde daarin mee dat hij 'vanwege principiële redenen' niet naar de medische dienst wenste te gaan. Tegen hem is gezegd dat hij deze redenen beter kan laten vallen, maar klager bleef volharden in zijn weigering.

De beroepscommissie is gelet op het voorgaande – in samenhang en onderling verband bezien – van oordeel dat het handelen van de inrichtingsarts niet kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 van de Pm neergelegde

norm. Het beroep onder e. zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/5474/GV

Datum uitspraak:

28 april 2020

Beroepscommissie:

mr. S. Djebali, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. M.G. Bikker, secretaris

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid; Incidenteel verlof; Zorgplicht

Samenvatting:

Beroep gericht tegen onvoldoende voortvarend handelen c.q. beslissen m.b.t. verzoek om incidenteel verlof. Beroepscommissie is onbevoegd voor zover beroep ziet op handelen directeur. Klager is (voor het overige) ontvankelijk in beroep, omdat onder 'beslissing aangaande verlof' (art. 72 lid 2 Pbw) ook toegewezen verlofaanvragen kunnen worden begrepen. Hij heeft belang bij een beroep, omdat hij zijn zieke dochter vanwege het tijdsverloop bij zijn verlofaanvraag voor lange tijd niet heeft kunnen zien en daarvoor een compensatie verzoekt. Verweerder heeft evenwel voldoende voortvarend beslist. Beroep in zoverre ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Pbw art. 60, 72 lid 2)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 24 mei 2019 gedetineerd. Hij wordt verdacht van gekwalificeerde doodslag, moord en deelname aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van terroristische misdrijven.

Klagers verzoek om incidenteel verlof is toegewezen. Het beroep richt zich tegen de omstandigheid dat bij de behandeling van dit verzoek onvoldoende voortvarendheid is betracht.

Bevoegdheid van de beroepscommissie

De beroepscommissie stelt voorop dat de directeur, ongeacht de vraag of hij zelf beslissingsbevoegd is, een rol speelt in de behandeling van een verzoek om verlof. Het is de directeur die na ontvangst van het verzoek beoordeelt of, en zo ja, welke inlichtingen en adviezen bij de beoordeling van het verzoek nodig zijn, en die ervoor zorgt dat deze worden ingewonnen (artikel 2, 3 en 6, derde lid, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting en de toelichting op deze artikelen, Stcrt. 1998, 247, p. 22). In voorkomende gevallen kan in dat verband een beroep worden gedaan op de medisch adviseur van de Afdeling Individuele Medische Advisering van de Dienst Justitiële Inrichtingen.

Volgens vaste jurisprudentie van de beroepscommissie moet handelen of nalaten van personeel in een inrichting in het kader van de uitoefening van hun taak, behoudens puur feitelijk handelen, in beginsel worden gezien als handelen van of namens de directeur waartegen beklag openstaat op grond van artikel 60 van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw). Voor zover klagers beroep is gericht tegen het handelen van of namens de directeur, verklaart de beroepscommissie zich daarom onbevoegd om dit onderdeel van het beroep in behandeling te nemen.

Ontvankelijkheid van het beroep

Op grond van artikel 72, eerste lid, van de Pbw staat beroep open tegen een (gedeeltelijke) ongegrondverklaring van een bezwaarschrift of afwijzing van een verzoekschrift omtrent (over)plaatsing. Op grond van artikel 72, tweede lid, van de Pbw heeft de gedetineerde het recht tegen een hem betreffende beslissing aangaande verlof, voor zover hiertegen geen beklag ingevolge artikel 60, eerste en tweede lid, openstaat, een met redenen omkleed beroepschrift in te dienen bij de beroepscommissie.

In de Memorie van Toelichting bij de Pbw is opgemerkt dat tegen een negatieve beslissing van verweerder op het verzoek van de gedetineerde tot verlening van verlof een (nieuwe) penitentiaire

rechtsgang wordt opgesteld. Hierbij is aansluiting gezocht bij de toen al bestaande beroepsmogelijkheid tegen beslissingen van verweerder inzake (over)plaatsing, vanwege de naar hun aard nauwe verwevenheid tussen beide soorten beslissingen.

Onder een gedetineerde betreffende beslissing aangaande verlof, zoals bedoeld in artikel 72, tweede lid, van de Pbw, moet – in lijn met eerdere uitspraken van de beroepscommissie – niet slechts de afwijzing van een verlofaanvraag van de gedetineerde worden begrepen. Andere beslissingen van verweerder aangaande verlof zijn bijvoorbeeld de (gedeeltelijke) intrekking, beperking en verplaatsing van een verlof of het verbinden van bijzondere voorwaarden aan een te verlenen verlof. Daarnaast kan tegen beslissingen van de directeur die zien op verlofverlening op grond van artikel 60, eerste en tweede lid, van de Pbw in rechte worden opgekomen. De wet sluit het instellen van een beroep, gericht tegen een (gedeeltelijke) toewijzing van de verlofaanvraag, dus op voorhand niet uit.

In dit geval is het belang van klagers beroep gelegen in het feit dat hij zijn zieke dochter, vanwege het tijdsverloop tussen de verlofaanvraag en de bestreden beslissing, voor langere tijd niet heeft kunnen bezoeken, waarvoor hij gecompenseerd wil worden in de vorm van extra bezoeken aan

zijn dochter. Naar het oordeel van de beroepscommissie is klager om die reden ontvankelijk in zijn beroep.

Inhoudelijke beoordeling

De beroepscommissie stelt voorop dat de wet geen eisen stelt aan de termijn waarbinnen de beslissing op een verlofaanvraag moet worden genomen en dat de wet geen gevolgen verbindt aan het niet tijdig nemen van een dergelijke beslissing. Evenwel mag van verweerder in verband met algemene eisen van zorgvuldigheid en de belangen die een gedetineerde kan hebben bij een tijdige beslissing, en het eventueel tegen die beslissing indienen van een rechtsmiddel, in redelijkheid worden verwacht dat bij de behandeling van een verlofaanvraag de nodige voortvarendheid in acht wordt genomen.

Ten aanzien van het handelen van verweerder blijken uit de stukken de volgende feiten en omstandigheden. Op 4 november 2019 is klagers verzoek om incidenteel verlof vanuit de inrichting naar verweerder verzonden. Verweerder heeft daarop het verzoek geretourneerd, omdat het benodigde advies van de medisch adviseur ontbrak. Klagers casemanager heeft het op 27 november 2019 gedateerde advies van de medisch adviseur op 2 december 2019 opnieuw naar verweerder gestuurd. De bestreden

beslissing dateert van diezelfde dag. Gelet op deze gang van zaken is bij de behandeling van klagers verlofaanvraag aan de kant van verweerder voldoende voortvarendheid betracht. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-20/5950/GV

Datum uitspraak:

24 april 2020

Beroepscommissie:

mr. S. Djebali, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. M.G. Bikker, secretaris

Trefwoorden:

Bezoek; Incidenteel verlof

Samenvatting:

Afwijzing van klaagsters verzoek om incidenteel verlof om zoon in een logeershuis te bezoeken. Het logeershuis bevindt zich op het BBI-terrein van de locatie Ter Peel. Noodzaak voor het verlenen van incidenteel verlof ontbreekt, omdat alternatieve wijzen om het recht op family life binnen de (normaal beveiligde) inrichting te effectueren, zoals frequentere of langere bezoekmomenten of bezoek op een rustigere locatie, kunnen worden beproefd. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21, 25

Rechtsoverwegingen:

Door en namens klaagster is verzocht het beroep mondeling te mogen toelichten. Dit verzoek is niet onderbouwd, terwijl de stukken voldoende informatie bevatten om het beroep te kunnen beoordelen. De beroepscommissie wijst het verzoek daarom af.

Klaagster is sinds 7 april 2013 gedetineerd. Zij ondergaat een gevangenisstraf van 18 jaar met aftrek, wegens gekwalificeerde doodslag en (gekwalificeerde) diefstal. Daarnaast dient zij een hechtenis op grond van de wet Terwee van 47 dagen te ondergaan. De einddatum van klaagsters detentie is op dit moment bepaald op 21 mei 2025.

Het logeerhuis (of: logeerunit), dat zich feitelijk bevindt op het terrein van de BBI van de locatie Ter Peel, is niet aangewezen als inrichting voor bijzondere opvang voor moeders met kinderen, zoals bedoeld in artikel 17 van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden, in samenhang met artikel 12 van de Penitentiaire beginselenwet.

Artikel 21 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) bepaalt dat incidenteel verlof kan worden verleend voor het bijwonen van gebeurtenissen in de persoonlijke

sfeer van de gedetineerde, waarbij zijn aanwezigheid noodzakelijk is. De in de Regeling genoemde gronden voor het verlenen van incidenteel verlof zijn niet limitatief bedoeld.

Op grond van artikel 25, eerste lid, van de Regeling kan incidenteel verlof worden verleend voor een bezoek aan een kind dat niet tot reizen in staat is, indien deze wegens (medische of) psychische belemmeringen niet in staat is de inrichting te bezoeken en de gedetineerde gedurende drie maanden niet heeft kunnen ontmoeten. Het tweede lid van dit artikel biedt de mogelijkheid om incidenteel verlof te verlenen voor een bezoek aan een kind jonger dan twaalf jaar, indien redenen van sociaal-psychologische aard zich tegen een bezoek van het kind aan de inrichting verzetten, en de gedetineerde het recht op omgang met het kind niet is ontzegd. Uit de toelichting op artikel 25 van de Regeling kan – voor zover relevant – worden opgemaakt dat deze verlofmogelijkheid moet worden bezien in het belang van het onderhouden van de ouder-kindrelatie. Om te voorkomen dat de gedetineerde al te veel van de betrokken persoon, met wie hij contact zou moeten onderhouden, zou vervreemden, is het mogelijk dat in een dergelijk geval incidenteel verlof wordt verleend voor een ontmoeting buiten de inrichting.

Klaagster verzoekt om incidenteel verlof, zodat zij haar zoon in het logeerhuis van de locatie Ter Peel kan bezoeken. Daartoe stelt zij dat de bezoekmomenten in de inrichting, in verband met de bij haar zoon gediagnostiseerde stoornissen en daarmee samenhangende beperkingen, niet passend zijn.

De beroepscommissie onderschrijft het belang van het onderhouden van de ouder-kindrelatie tijdens de detentieperiode van een ouder. Uit de stukken blijkt dat hiertoe in de locatie Ter Peel verschillende mogelijkheden worden geboden. Naast de reguliere bezoekmomenten, bestaan er zogeheten individuele moeder-met-kind-momenten, waarbij de ouder en het kind tot en met zestien jaar elkaar één keer per maand, gedurende twee uur en in het bijzijn van een vrijwilliger, kunnen ontmoeten. Daarnaast bevindt zich op het terrein van de BBI van de locatie Ter Peel een logeerhuis, dat de gedetineerde ouder in de gelegenheid stelt zijn of haar kind tot en met zestien jaar te zien voor een langere duur en onder beperkte beveiliging.

Ondanks dat klaagsters zoon inmiddels zeventien jaar is, heeft de inrichtingsdirecteur haar toestemming gegeven om aan de moeder-met-kind-momenten te blijven deelnemen. Vanuit de inrichting is te kennen gegeven dat op dit moment wordt bezien of deze bijzondere bezoekregeling

nog meer kan worden toegesneden op de situatie en de omstandigheden van klaagster en haar zoon, in die zin dat de frequentie en/of de duur van de bezoeken worden uitgebreid. Ook zijn er mogelijkheden om de individuele bezoeken in een rustigere setting te laten plaatsvinden en kunnen voor haar zoon passende faciliteiten worden geregeld. De vrijhedencommissie heeft in verband met de alternatieve bezoekmogelijkheden binnen het gevangenisregime waar klaagster verblijft, negatief geadviseerd ten aanzien van haar verzoek om incidenteel verlof.

Naar het oordeel van de beroepscommissie ontbreekt de noodzaak voor het verlenen van incidenteel verlof, gelet op de binnen de inrichting bestaande bezoekmogelijkheden. Alternatieve wijzen om het recht op family life te effectueren, kunnen worden beproefd. Dat rechtvaardigt een afwijzing van klaagsters verzoek om haar zoon door middel van incidenteel verlof buiten de (normaal beveiligde) inrichting in het logeerhuis te bezoeken. De bestreden beslissing kan daarom, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-20/6217/GV

Datum uitspraak:

20 april 2020

Beroepscommissie:

mr. D. van der Sluis, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging toegang tot;
Strafonderbreking

Samenvatting:

Afwijzing strafonderbreking niet onredelijk of onbillijk. Medische noodzaak is niet gebleken. Klagers wens om zijn moeder te bezoeken is begrijpelijk, maar op dit moment nog niet noodzakelijk gebleken. Klagers wens om zich met zijn familie te herenigen is invoelbaar, gelet op de duur en omstandigheden van zijn detentie in Thailand. Dat is echter niet zo zwaarwegend dat strafonderbreking zou moeten worden verleend. Thaise overheid moet kunnen uitgaan van spoedige en volledige tenuitvoerlegging van straf. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 34, 36, 37)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 16 januari 2020 in Nederland gedetineerd. Hij ondergaat – na omzetting via de WOTS – een gevangenisstraf van

tien jaar en acht maanden, wegens witwassen. De (fictieve) einddatum van klagers detentie is momenteel bepaald op 28 augustus 2021.

In artikel 34 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) staat dat strafonderbreking kan worden verleend wegens zodanig bijzondere omstandigheden in de persoonlijke sfeer, dat niet kan worden volstaan met een andere vorm van verlof.

Klager heeft verzocht om strafonderbreking, om hem medisch te laten onderzoeken en noodzakelijk geachte medische behandeling(en) te ondergaan. In beroep heeft klager te kennen gegeven (ook) op humanitaire gronden strafonderbreking te verlangen. Hoewel de beroepscommissie met verweerder eens is dat klager deze redenen in zijn oorspronkelijke verzoek om strafonderbreking had moeten vermelden, zal de beroepscommissie deze aanvullingen om proceseconomische redenen betrekken bij de beoordeling van klagers beroep. Zij komt evenwel tot het oordeel dat de door klager aangevoerde omstandigheden niet tot de conclusie leiden dat aan klager strafonderbreking moet worden verleend. Dat onderbouwt zij als volgt.

Voor zover klager heeft verzocht om strafonderbreking voor medisch onderzoek en medische

behandeling(en), overweegt de beroepscommissie dat dit onderzoek en deze behandeling(en) ofwel inmiddels al doorgang hebben gevonden (zonder dat hiervoor aan klager strafonderbreking behoefde te worden verleend), ofwel niet noodzakelijk worden geacht, ofwel in of vanuit detentie kunnen plaatsvinden. Klager heeft in elk geval geen stukken overgelegd waaruit het tegendeel blijkt. In zoverre is strafonderbreking dus niet noodzakelijk gebleken.

Voor zover klager stelt dat strafonderbreking noodzakelijk is om een (fysieke) afspraak met een psychiater te maken, overweegt de beroepscommissie dat ook deze noodzaak niet wordt onderbouwd door – bijvoorbeeld – een verklaring van de inrichtingspsychiater of een (al dan niet mede daarop gebaseerd) advies van de medisch adviseur. Deze stelling kan bij deze stand van zaken dan ook niet tot de conclusie leiden dat hierom aan klager strafonderbreking zou moeten worden verleend.

Klagers wens om zijn moeder te bezoeken, is begrijpelijk. Voor zover klager heeft willen betogen dat dit (medisch) noodzakelijk is, geldt echter dat de medisch adviseur pas sinds kort onderzoek kan doen naar haar situatie, omdat zij pas eerst op 18 maart 2020 toestemming heeft gegeven om haar medische gegevens in te laten zien. Op dit moment is nog niet

gebleken van de noodzaak tot het verlenen van strafonderbreking op deze grond.

Voor zover klager graag strafonderbreking wil om zich met zijn (overige) familie te kunnen herenigen, overweegt de beroepscommissie dat deze wens invoelbaar is, indachtig de duur van klagers detentie in een Thaise gevangenis en de omstandigheden waaronder hij daar verbleef. Daarbij wringt het dat een bezoek in de PI (of een eventueel incidenteel verlof in het kader van een zogeheten 'omgekeerd bezoek') op dit moment niet mogelijk is door de uitbraak van het Coronavirus. Een en ander is echter niet zo zwaarwegend dat aan klager strafonderbreking zou moeten worden verleend, nu daar de (algemene) noodzaak dat een opgelegde gevangenisstraf zo spoedig mogelijk en volledig ten uitvoer wordt gelegd tegenover staat. Hiervan mag de Thaise overheid in het algemeen en in deze specifieke zaak ook uitgaan. Het oordeel van het Duitse Bundesgerichtshof over de omrekening van Thaise detentie, leidt niet tot een andere weging van dit belang, reeds omdat de beroepscommissie niet bevoegd is om te oordelen over de wijze waarop een gevangenisstraf via de WOTS wordt omgezet en daarmee over de duur van de detentie die klager nog moet ondergaan.

Gelet op het voorgaande kan in het midden blijven of klagers

verlofadres al dan niet tijdig is opgegeven. De vraag of klager in aanmerking zou moeten worden gebracht voor detentiefasering is in deze procedure niet aan de orde. De beroepscommissie kan navolgen dat de raadsman met zijn verwijzing naar de mogelijkheid daartoe heeft willen illustreren dat vrijhedenverlening in vergelijkbare gevallen wel mogelijk zou zijn, maar benadrukt dat detentiefasering een onderdeel is van de tenuitvoerlegging van een gevangenisstraf, terwijl strafonderbreking de (tijdelijke) opschorting daarvan betreft. Hieraan ligt een fundamenteel andere belangenafweging ten grondslag.

Nu niet is gebleken van een noodzaak tot het verlenen van strafonderbreking, kan de bestreden beslissing – bij afweging van alle in aanmerking komende belangen – niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-20/5887/GV

Datum uitspraak:

17 april 2020

Beroepscommissie:

mr. S. Djebali, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. M.G. Bikker, secretaris

Trefwoorden:

Strafonderbreking; Verlof vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf

Samenvatting:

Het aan klagsters uitgevaardigde Europese aanhoudingsbevel (EAB) verzet zich tegen het verlenen van strafonderbreking o.g.v art. 40a Rvtv. Het standpunt dat de uitvoering van het EAB kan plaatshebben onder toepassing van het verlenen van strafonderbreking, beantwoordt niet aan de ratio en doelstelling van de regeling van de strafonderbreking. Verder is onvoldoende zeker dat de overlevering - een vorm van internationale rechtshulp die is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen - doorgang kan vinden indien strafonderbreking zou worden verleend. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 40a)

Rechtsoverwegingen:

Klaagster ondergaat een gevangenisstraf van 42 maanden met aftrek, waarvan 12 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaren, wegens gekwalificeerde diefstal. Na afloop van deze vrijheidsstraf is de gevangenhouding van 30 dagen bevolen. De einddatum van klagsters detentie is op dit moment bepaald op 23 juli 2020.

Klaagsters verzoek om strafonderbreking is afgewezen, omdat aan haar op 11 juli 2017 een EAB is uitgevaardigd. Bij uitspraak van 30 januari 2018 heeft de rechtbank Amsterdam klaagsters overlevering aan de Italiaanse justitiële autoriteiten, ten behoeve van een aldaar opgelegde vrijheidsstraf, toegestaan. In verband met deze overlevering is haar gevangenhouding bevolen. Bij beslissing van 27 november 2018 is de verlenging van het bevel gevangenhouding met ingang van 27 november 2018 opgeschort, ten behoeve van de tenuitvoerlegging van de hierboven genoemde, in Nederland opgelegde gevangenisstraf. Bij beschikking van 22 januari 2019 is klaagsters verblijfsrecht beëindigd en is zij ongewenst verklaard. Sindsdien behoort zij tot de categorie strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland.

Klaagster stelt dat sprake is van rechtsongelijkheid, nu zij als ongewenstverklarde vreemdeling wordt benadeeld in vergelijking met Nederlandse gedetineerden die voor de VI-regeling in aanmerking komen. De wetgever heeft ervoor gekozen om strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000, uit te sluiten van de VI-regeling, onder meer omdat de doelstelling van

gecontroleerde terugkeer in de (Nederlandse) samenleving niet geldt voor deze categorie gedetineerden. Voor strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland is er de mogelijkheid van strafonderbreking, zoals bedoeld in artikel 40a van de Regeling. Het staat de wetgever en de Minister vrij een dergelijk onderscheid te maken, mits dit onderscheid gerechtvaardigd is of indien geen sprake is van gelijke gevallen. In verband met het verschil in verblijfsstatus is in dit geval geen sprake van gelijke gevallen. Klaagsters verweer kan op dit punt dan ook niet slagen.

Ingevolge artikel 40a van de Regeling kan aan de vreemdeling die geen rechtmatig verblijf heeft in Nederland strafonderbreking voor onbepaalde tijd worden verleend. Indien een vrijheidsstraf van ten hoogste drie jaren is opgelegd, kan strafonderbreking worden verleend nadat ten minste de helft van de straf is ondergaan. Aan de strafonderbreking wordt de voorwaarde verbonden dat de vreemdeling niet naar Nederland terugkeert. Uit de toelichting op artikel 40a van de Regeling volgt dat redenen kunnen bestaan die zich tegen het verlenen van strafonderbreking kunnen verzetten. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de belangen van slachtoffers en de mate waarin de rechtsorde door het door de vreemdeling gepleegde delict was geschokt. Ook kunnen

lopende onderzoeken van politie en justitie zich tegen het verlenen van strafonderbreking verzetten (Stcrt. 2012, 7141).

Uit de toelichting op artikel 40a van de Regeling volgt verder dat een vreemdeling slechts in aanmerking komt voor strafonderbreking, als het daadwerkelijke vertrek uit Nederland mogelijk is en gerealiseerd wordt. Dit brengt mee dat de strafonderbreking pas ingaat op het moment dat de vreemdeling daadwerkelijk Nederland verlaat (artikel 40a, derde lid, van de Regeling). De Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) treft alle maatregelen die het vertrek van de vreemdeling zonder rechtmatig verblijf mogelijk maken en adviseert over het verlenen van strafonderbreking.

De vrijhedencommissie van de locatie Ter Peel heeft te kennen gegeven dat klagster in verband met het aan haar uitgevaardigde EAB niet valt onder de verantwoordelijkheid van de DT&V, maar dat de procedure geldt waarbij het IRC is betrokken.

Naar het oordeel van de beroepscommissie verzet het aan klagsters uitgevaardigde EAB zich tegen het verlenen van strafonderbreking in de zin van artikel 40a van de Regeling. De ratio van de regeling van strafonderbreking, en de daarbij behorende procedure, vindt zijn oorsprong in de intentie van de wetgever om criminele

vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland aantoonbaar en effectief uit te zetten. Zoals volgt uit de toelichting op artikel 40a van de Regeling, is de DT&V in het kader van de regeling van strafonderbreking verantwoordelijk voor het daadwerkelijke vertrek van de vreemdeling uit Nederland en zijn terugkeer naar het land van herkomst. Indien dat niet mogelijk blijkt, vanwege bijvoorbeeld het ontbreken van de juiste reis- en/of identiteitsdocumenten, komt de vreemdeling niet in aanmerking voor het verlenen van strafonderbreking (zie bijvoorbeeld RSJ 21 maart 2017, 17/0537/GV). De beroepscommissie heeft eerder geoordeeld dat het verlenen van strafonderbreking slechts kan plaatsvinden onder toepassing van de voorgeschreven procedure (RSJ 23 september 2019, R-19/4011/GV).

Het door klagsters raadsman ingenomen standpunt dat de uitvoering van het aan haar uitgevaardigde EAB kan plaatshebben onder toepassing van het verlenen van strafonderbreking, beantwoordt naar het oordeel van de beroepscommissie niet aan de hierboven genoemde ratio en doelstelling van de regeling van de strafonderbreking. Verder oordeelt de beroepscommissie dat bij het verlenen van strafonderbreking de tenuitvoerlegging van het EAB – een vorm van internationale rechtshulp die is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning

van strafrechtelijke beslissingen – niet langer kan worden gegarandeerd. Op basis van de onderliggende stukken kan immers niet, althans in onvoldoende mate, worden vastgesteld of overlevering aan de Italiaanse justitiële autoriteiten doorgang kan vinden. Tegen deze achtergrond heeft verweerder in redelijkheid het belang van de tenuitvoerlegging van het EAB zwaarder kunnen laten wegen dan klaagsters persoonlijke belang bij het verlenen van strafonderbreking.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, kan de bestreden beslissing niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Ten overvloede en naar aanleiding van het verzoek van klaagsters raadsman de proceskosten van de beroepsprocedure te vergoeden, overweegt de beroepscommissie dat de Pbw een dergelijke mogelijkheid niet kent.

Zaaknummer:

R-20/5775/GV

Datum uitspraak:

19 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. D. van der Sluis, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer,

leden, bijgestaan door mr. M.G. Bikker, secretaris

Trefwoorden:

Strafonderbreking; Verlof vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf

Samenvatting:

Het verlenen van strafonderbreking aan strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland is een verweerder toekomende bevoegdheid, die hij in de daarvoor in aanmerking komende gevallen, al dan niet op verzoek van de vreemdeling, kan toepassen. Uit artikel 40a Rvti noch uit de toelichting daarop volgt dat strafonderbreking steeds dient te worden verleend op het moment dat een vreemdeling hiervoor in aanmerking komt. In klagers geval is voor een latere datum gekozen, omdat hij zich tot voor kort aan de detentie heeft onttrokken. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 40a)

Rechtsoverwegingen:

Klager ondergaat een gevangenisstraf van twee jaar met aftrek, wegens handelen in strijd met de Opiumwet. De einddatum van klagers detentie is momenteel bepaald op 13 oktober 2020.

Klager behoort tot de categorie strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland.

Ingevolge artikel 40a van de Regeling kan strafonderbreking voor onbepaalde tijd worden verleend. Indien een vrijheidsstraf van ten hoogste drie jaren is opgelegd, kan strafonderbreking worden verleend nadat ten minste de helft van de straf is ondergaan. Aan de strafonderbreking wordt de voorwaarde verbonden dat de vreemdeling niet naar Nederland terugkeert. Uit de toelichting op artikel 40a van de Regeling volgt dat redenen kunnen bestaan die zich tegen het verlenen van strafonderbreking kunnen verzetten. Daarbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de belangen van slachtoffers en de mate waarin de rechtsorde door het door de vreemdeling gepleegde delict was geschokt (Stcrt. 2012, 7141).

Het verlenen van strafonderbreking aan strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in Nederland is een verweerder toekomstende bevoegdheid, die hij in de daarvoor in aanmerking komende gevallen, al dan niet op verzoek van de vreemdeling, kan toepassen. Uit artikel 40a van de Regeling noch uit de toelichting op dit artikel volgt dat strafonderbreking steeds dient te worden verleend op het moment dat een vreemdeling hiervoor in aanmerking komt.

De vrijhedencommissie van de PI Ter Apel heeft geadviseerd om aan klager eerst per april 2020

strafonderbreking te verlenen, welk advies mede wordt ingegeven door de omstandigheid dat klager zich van 15 augustus 2016 tot 13 november 2019 aan de detentie heeft onttrokken. In dit laatste heeft verweerder aanleiding gezien om, overeenkomstig het advies van de vrijhedencommissie, het verzoek om strafonderbreking toe te wijzen en klager op 22 april 2020 strafonderbreking te verlenen. Deze beslissing kan, in het licht van hetgeen hiervoor is overwogen en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Overigens merkt de beroepscommissie, naar aanleiding van klagers verzoek om verweerder in de proceskosten te veroordelen, op dat de Penitentiaire beginselenwet een dergelijke mogelijkheid niet kent.

Zaaknummer:

R-19/5358/TA

Datum uitspraak:

28 april 2020

Beroepscommissie:

mr. R.M. Maanicus, voorzitter, mr. M.J.H. van den Hombergh en mr. drs. L.C. Mulder, leden, in tegenwoordigheid van mr. E.W. Bevaart, secretaris

Trefwoorden:

Arbeidsloon; Ontvankelijkheid materieel

Samenvatting:

Bij het maken van een gebedsnis voor de stilteruimte in de instelling is geen sprake van aanneming van werk, maar van verrichten van werkzaamheden in het kader van de tbs-behandeling waarvoor loon is betaald. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, maar beklag ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Bvt art. 56 en 46 BW art. 7:750)

Rechtsoverwegingen:

Klager heeft verzocht het beroep mondeling te mogen toelichten. Dit verzoek is niet onderbouwd, terwijl de stukken voldoende informatie bevatten om het beroep te kunnen beoordelen. De beroepscommissie wijst het verzoek daarom af.

Ontvankelijkheid

Klager kan op grond van artikel 56, eerste lid, aanhef en onder e, Bvt

in zijn beklag worden ontvangen nu hij heeft gesteld dat het niet betaald krijgen van een vergoeding voor het maken van de gebedsnis in strijd is met artikel 7:752 lid 1 BW.

Inhoudelijk

Klager stelt in beroep dat sprake is van een aanneming van werk als bedoeld in titel 12 van Boek 7 BW.

Volgens artikel 7:750, eerste lid, BW is aanneming van werk de overeenkomst waarbij de ene partij, de aannemer, zich jegens de andere partij, de opdrachtgever, verbindt om buiten dienstbetrekking een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren, tegen een door de opdrachtgever te betalen prijs in geld.

Ingevolge artikel 7:752, eerste lid, BW is de opdrachtgever een redelijke prijs verschuldigd indien de prijs bij het sluiten van de overeenkomst niet is bepaald of slechts een richtprijs is bepaald. Bij de bepaling van de prijs wordt rekening gehouden met de door de aannemer ten tijde van het sluiten van de overeenkomst gewoonlijk bedongen prijzen en met de door hem ter zake van de vermoedelijke prijs gewekte verwachtingen.

Niet is gesteld of gebleken dat tussen de instelling en klager een overeenkomst is gesloten waarbij prijsafspraken zijn gemaakt. Op grond van de stukken is voldoende

aannemelijk dat klager in het kader van zijn behandeling is gevraagd of hij als kunstenaar wil meedenken en meewerken aan het tot stand komen van een gebedsnis voor de stilleruimte in de instelling. Het verrichten van werkzaamheden en/of het maken van een kunstwerk in een tbs-instelling in het kader van de tbs-behandeling heeft een heel ander karakter en andere functie dan arbeid in de maatschappij. Het verrichten van werkzaamheden en/of het maken van een kunstwerk dien(t)en (mede) om de tbs-gestelde een zinvolle dagbesteding te geven.

Het door klager voldoen aan het bedoelde verzoek van de instelling omtrent het tot stand komen van de gebedsnis kan daarom niet worden gelijkgesteld met de in artikel 7: 750 BW bedoelde overeenkomst van aanneming.

Artikel 46, tweede lid, Bvt bepaalt dat de verpleegde voor het verrichten van werkzaamheden recht heeft op een door de Minister vast te stellen vergoeding.

Als onweersproken is in de beklagprocedure vastgesteld dat klager voor de uren dat hij op de werkplaats aan de gebedsnis heeft kunnen werken loon is uitbetaald.

Niet is gesteld of gebleken dat klager anderszins aanspraak kan maken op enige vergoeding bovenop het door hem ontvangen loon. Daarbij is in aanmerking genomen dat de instelling klager

van alle benodigde materialen heeft voorzien.

Het beklag zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/3211/TA - eindbeslissing

Datum uitspraak:

6 april 2020

Beroepscommissie:

mr. R.M. Maanicus, voorzitter, drs. M.J. Selnick Marzullo en mr. T.B. Trotman, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

a-dwangbehandeling

Samenvatting:

Psychotische stoornis is therapieresistent gebleken voor medicamenteuze behandeling. Geen aanknopingspunten dat voortzetting van deze of andere behandeling dan ECT effecten van psychotisch toestandsbeeld zal verminderen. Second opinion door psychiater die gespecialiseerd is in toepassen ECT. Geen reden tot twijfel aan conclusie dat ECT voldoet aan eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Geen aanleiding voor hernieuwd of aanvullend onderzoek. Conclusies worden ondersteund door overige stukken uit dossier. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Bvt art 16b, onder a)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 16c in verbinding met het ten tijde van de bestreden beslissing geldende artikel 16b, onder a, Bvt kan het hoofd van de instelling beslissen tot het toepassen van een zogenoemde a-dwangbehandeling, voor zover aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. Doel hiervan is te voorkomen dat de verpleegde langdurig op een speciale zorgafdeling of inrichting moet verblijven. A-dwangbehandeling is als ultimum remedium toegestaan en dient verder te voldoen aan de eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit.

Het beroep is gericht tegen het onder dwang toepassen van ECT onder continuering van dwangmedicatie. Wat betreft de dwangmedicatie heeft de beroepscommissie in RSJ 16 januari 2020, R-19/4779/TA het beroep van klager tegen de verlenging van de a-dwangbehandeling ongegrond verklaard. In die procedure is aan de orde gekomen het door de behandelend psychiater gekozen medicijn (clozapine) en de (hoge) dosering hiervan. In onderhavige procedure neemt de

beroepscommissie dit als vaststaand gegeven aan.

Dit geldt voor de aanwezigheid van een stoornis van de geestvermogens en het hieruit voortvloeiende gevaar. In voormelde uitspraak heeft de beroepscommissie geoordeeld, en dat wordt hier herhaald, dat klager is gediagnosticeerd met schizofrenie van het paranoïde type en cannabisafhankelijkheid. De chronische psychose van klager is therapieresistent gebleken. Er is sprake van een uitgebreid waansysteem bestaande uit grootheidswanen en geen tot nauwelijks ziekte- en probleeminzicht. In het behandelplan wordt beschreven dat klager vanuit zijn psychotische beleving het idee krijgt dat hij door medepatiënten wordt getreiterd en dit leidt vervolgens tot onverwacht fysiek agressief gedrag jegens medepatiënten. Het chronisch psychotische toestandsbeeld, de onvoorspelbaarheid en het gebruiken van fysieke agressie om, met in zijn ogen gevoelens van vernedering om te gaan, maken dat de kans op recidive groot blijft. De hoge dosering clozapine heeft geleid tot een afname van frequentie van gewelddadige incidenten, maar niet tot het verdwijnen daarvan. Ter zitting van de beroepscommissie is namens het hoofd van de instelling toegelicht dat sinds klagers binnenkomst in de instelling drie incidenten hebben plaatsgevonden,

in juni, augustus en november 2019.

In RSJ 21 maart 2016, 16/413/TA heeft de beroepscommissie bepaald dat een ECT een ingrijpende behandeling is die op zichzelf wel past binnen het raamwerk van de tbs-maatregel, welk raamwerk er immers op is gericht het gevaar dat uit de stoornis van de geestvermogens voortvloeit te verminderen. De beroepscommissie heeft hierbij in aanmerking genomen dat ECT in de psychiatrie een geaccepteerd behandelingsalternatief vormt, volgens de multidisciplinaire richtlijn ook bij therapieresistente psychosen.

De beroepscommissie heeft in het kader van de beoordeling van klagers beroep een psychiater die gespecialiseerd is in het toepassen van ECT benaderd voor het uitvoeren van een (tweede) second opinion. Dit onderzoek ziet op de vereiste proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid van de beoogde ECT-dwangbehandeling in combinatie met de medicamenteuze dwangbehandeling. In het op 5 februari 2020 ontvangen rapport oordeelt psychiater E. dat het toepassen van ECT voldoet aan deze eisen.

De beroepscommissie heeft geen reden te twijfelen aan de conclusies van psychiater E. Hetgeen namens klager is gesteld over vermeende tegenstrijdigheid in de conclusies

over de effectiviteit van ECT bij patiënten met schizofrenie die niet reageren op medicatie, berust op een onjuiste lezing van het rapport. Hetgeen namens klager is gesteld over de mogelijke partijdigheid van de psychiater mist een feitelijke grondslag.

De beroepscommissie ziet geen aanleiding voor een hernieuwd of aanvullend onderzoek, zoals door klager wordt verzocht. De conclusies van psychiater E. worden ondersteund door de overige stukken in het dossier, waaruit blijkt dat de psychotische stoornis therapieresistent is gebleken voor de ingezette medicamenteuze behandeling. Er zijn geen aanknopingspunten dat voortzetting van deze behandeling of een andere behandeling dan ECT de effecten van het psychotisch toestandsbeeld zal verminderen.

Het vorenstaande in samenhang en onderling verband bezien, is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing van het hoofd van de instelling tot het toepassen van ECT bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk en onbillijk kan worden aangemerkt.

De beslissing voldoet aan de daaraan te stellen eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/4600/TA

Datum uitspraak:

30 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. M.J.H. van den Hombergh,
voorzitter, mr. E. Lucas en prof. dr.
H.J.C. van Marle, leden, in
tegenwoordigheid van mr. E.W.
Bevaart, secretaris

Trefwoorden:

a-dwangbehandeling

Samenvatting:

Geen psychotische stoornis in engere zin, maar persoonlijkheidsstoornis met chronische achterdocht waarbij klager psychotisch kan decompenseren bij toenemende spanningen en conflicten die zijn toch al beperkte draagkracht o.g.v. zijn persoonlijkheidsstoornis overschrijden. Zonder gebruik van antipsychotica sprake van gevaar op maatschappelijke teloorgang doordat is te verwachten dat klager langdurig op de ZISZ-afdeling zal moeten verblijven, al dan niet geboeid. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 16b onder a)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 16c in verbinding met het ten tijde van de bestreden beslissing geldende artikel 16b, onder a, Bvt kan het hoofd van de instelling beslissen tot het toepassen van a-

dwangbehandeling, indien aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. De a-dwangbehandeling is er vooral op gericht te voorkomen dat een verpleegde langdurig in een instelling moet verblijven. Er hoeft geen sprake te zijn van (dreigend) onmiddellijk gevaar zoals bij de overige vormen van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 26 Bvt en artikel 16b, onder b, Bvt.

Het hoofd van de instelling heeft de beslissing tot toepassing van a-dwangbehandeling gebaseerd op de verklaringen van de behandelend psychiater van klager en van een psychiater die niet bij klagers behandeling betrokken is, maar klager kort tevoren heeft onderzocht. Het hoofd van de instelling heeft de verklaringen van de twee psychiaters overgelegd.

Door klagers raadsman is gesteld dat de tweede psychiater niet onafhankelijk zou zijn omdat de tweede psychiater werkzaam is binnen de instelling en klager slechts kort heeft gezien en gesproken.

In RSJ, 26 oktober 2018, R-872 heeft de beroepscommissie het volgende overwogen: "In de wetsgeschiedenis is geen aanknopingspunt te vinden voor het stellen van de eis dat bij

toepassing van een a-dwangbehandeling de niet bij de behandeling betrokken psychiater niet werkzaam mag zijn in dezelfde inrichting als de behandelend psychiater. Blijkens de wetsgeschiedenis is samenvatting en harmonisatie met de GGZ gewenst. Volgens jurisprudentie van de Hoge Raad (zie o.m. uitspraak van 13 september 2013, NJ 2013/448) kan in het algemeen worden aangenomen dat als nog geen jaar is verlopen sinds de psychiater die het onderzoek heeft verricht voor het laatst behandelcontact met de betrokkene heeft gehad, deze psychiater niet kan gelden als 'niet bij de behandeling betrokken' als bedoeld in de Wet Bopz. In lijn hiermee is in artikel 5:7 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, welke wet is aangenomen door de EK op 23 januari 2018 en de Wet Bopz zal vervangen, opgenomen dat voor de adviserende psychiater onder meer geldt dat hij minimaal één jaar geen zorg heeft verleend aan betrokkene".

Gelet op het vorenstaande heeft derhalve als uitgangspunt te gelden dat de tweede psychiater minimaal een jaar niet betrokken is geweest bij de behandeling van de verpleegde en is er geen aanleiding deze jurisprudentie te wijzigen.

De verklaringen van beide psychiaters voldoen derhalve naar het oordeel van de beroepscommissie aan de vereisten

als neergelegd in artikel 16c, tweede lid, Bvt.

Voorts heeft het hoofd van de instelling het behandelingsplan overgelegd, waarin de mogelijkheid tot toepassing van a-dwangbehandeling is vermeld.

Uit de verklaringen van de psychiaters, het behandelingsplan alsmede de mededeling van de bestreden beslissing en de nadere toelichting in beroep blijkt het volgende.

Er is bij klager volgens de eerder in andere klinieken gestelde diagnose sprake van een ernstige persoonlijkheidsstoornis met chronische achterdocht waarbij klager psychotisch kan decompenseren bij toenemende spanningen en conflicten.

De behandelend psychiater onderschrijft deze diagnose vanuit klagers toestandbeeld in de instelling op grond waarvan het volgens hem volstrekt duidelijk is dat klager de realiteit op een vertekende wijze beleeft. Er is geen sprake van een weloverwogen afweging van zijn belangen en hij is vanuit de achterdocht op ernstige wijze agressief naar materiaal en personeel. Dit was ook zo tijdens eerdere opnames in andere klinieken, ook na herhaalde behandelingspogingen in twee klinieken in 2017 en 2018 na opheffing van klagers longstaystatus, waarbij klager wederom personeel heeft aangevallen. Er is al langere tijd

sprake van chronische achterdocht, hetgeen blijkt uit contactstoornissen en klagers stelling dat hij met opzet wordt achtergesteld en gediscrimineerd terwijl het daarbij vaak om futiele zaken gaat. Medio juni 2019 heeft klager personeel verbaal bedreigd maar ook geprobeerd zeer gericht personeel aan te vallen. In juli 2019 is klager in woede ontstoken toen hem eten werd aangeboden op een volgens klager verkeerde manier. Medio juli 2019 is klager na een agressieve escalatie afgezonderd door het IBT waarbij klager passief verzet heeft gepleegd. Klager heeft in gesprek met de behandelend psychiater gesteld dat het IBT met opzet zijn gezicht had beschadigd zonder daarvan sporen achter te laten en dat deze psychiater - op het moment dat deze aangaf dat hij inderdaad geen sporen op klagers gezicht kon zien - het spelletje meespeelt en niet te vertrouwen is. Volgens de risicotaxatie is het gevaar op gewelddadig gedrag zeer hoog. Er is vanuit klagers achterdocht gevaar voor anderen en hemzelf. Er dreigt maatschappelijke teloorgang. Zonder gebruik van antipsychotica is het ernstige gevaar vanuit de stoornis niet binnen een redelijke termijn af te wenden. Er is dan geen zicht op beëindiging van klagers verblijf op de ZISZ-afdeling en overplaatsing naar een andere afdeling.

De niet behandelend psychiater heeft klager op 18 juli 2019

volgens klagers keuze gesproken via het luik van zijn kamer in plaats van met boeien om in de recreatieruimte, waarbij volgens deze psychiater niet echt een gesprek ontstond. Klager heeft vooral verteld wat hij vindt, waarbij volgens de psychiater duidelijk achterdocht en boosheid naar de behandelend psychiater merkbaar is. De niet behandelend psychiater heeft verder gesproken met twee stafleden die klager ook kennen toen hij met medicatie uit een andere instelling kwam en toen beter in contact en te verzorgen was. Volgens deze stafleden is klager nu boos en wil hij nergens aan meewerken, neemt hij op de afdeling nog maar van twee of drie van de achttien personeelsleden iets aan, wil hij alleen brood uit niet opengemaakte zakken eten. Volgens de behandelend psychiater lijkt klager zo in zijn eigen wereld te leven en is er zo weinig wederkerigheid in contact, naast de paranoïde gedragingen, dat het aannemelijk is dat er momenteel sprake is van een langdurigere psychotische overschrijding. Direct gevaar voor anderen wordt afgewend door plaatsing op de ZISZ-afdeling in afzondering en een boeienregime. Klager kan op geen enkele wijze gebruik maken van mogelijkheden die hem worden aangereikt om naar een andere afdeling te kunnen gaan waardoor er geen enkel zicht is op beëindiging van behandeling op de ZISZ-afdeling. Het is aannemelijk dat zonder anti-psychotische behandeling er geen enkele

verandering komt in deze situatie en sterker nog, klager steeds verder zal afglijden.

Klager en zijn raadsman voeren aan dat klager volgens rapportages van externe rapporteurs uit 2015 en 2019 geen psychotische stoornis heeft en daarom ook geen gevaar vanuit een psychotische stoornis veroorzaakt.

Deze rapporteurs spreken van een persoonlijkheidsstoornis met antisociale en paranoïde trekken.

Uit de door klagers raadsman overlegde delen van die rapportages uit 2015 volgt dat daarin is geadviseerd klagers toenmalige longstaystatus op te heffen en hem een nieuwe behandel poging aan te bieden gericht op een constructieve samenwerking, het werken naar toename van basaal vertrouwen met als uiteindelijk doel stapsgewijze (zeer) graduele resocialisatie naar de maatschappij.

In rapportage van psychiater R. uit 2019 wordt beschreven dat klagers toenmalige longstaystatus in 2016 is opgeheven en vervolgens in twee klinieken nieuwe behandel pogingen zijn ondernomen, waarin de behandeling niet op gang is gekomen en opnieuw ernstige incidenten hebben plaatsgevonden, hetgeen ertoe heeft geleid dat klager met een nieuwe longstaystatus en een EVBG-status eind 2017 op unit 2a van de

instelling te Vught is geplaatst en nog steeds verblijft en dat klager bij terugkeer in een slechtere toestand verkeerde dan destijds bij opheffing van de longstaystatus in 2016. Volgens psychiater R. is klager fel tegen gebruik van psychofarmaca, maar zou langdurig gebruik van een eventueel laag gedoseerd antipsychoticum klagers paranoïde grondhouding milder kunnen maken.

Volgens rapportage uit 2019 van psycholoog K. is sprake van een impasse waarbij klager zich onbeïnvloedbaar maar ook onverzettelijk strijdbaar en disproportioneel achterdochtig opstelt. Gezien de ernst van de impasse, de sombere prognose en de beperkte kwaliteit van leven wordt gepleit voor een zorgvuldige heroverweging van de medicamenteuze mogelijkheden. Volgens psycholoog K. leert dossierstudie dat instelling op psychofarmaca in het verleden heeft kunnen bijdragen aan gedragsverbetering en zou medicatiegebruik een positief effect op de samenwerking en het traject voor klager kunnen hebben als medicatiegebruik zou kunnen leiden tot enige afname van de buitensporige achterdocht, rigiditeit en preoccupatie.

In de door klagers raadsman overgelegde aanvulling van 20 januari 2020 van de instelling op het verlengingsadvies van 11 juli 2019 is het verslag van de op 4 oktober 2019 gehouden

zorgconferentie opgenomen. Daarbij is in deel 2 (zonder aanwezigheid van klager) de afspraak opgenomen dat de aanwezigen het beleid van de instelling over de noodzaak van anti-psychotische medicatie steunen. Het streven is er op gericht zo de kans groter te maken dat een overplaatsing naar de afdeling in Zeeland mogelijk wordt, waar klager meer kwaliteit van leven zal hebben.

Gelet op bovenstaande gedragsdeskundige informatie is er geen sprake van een psychotische stoornis in engere zin, maar van een persoonlijkheidsstoornis met chronische achterdocht waarbij klager psychotisch kan decompenseren bij toenemende spanningen en conflicten die zijn toch al beperkte draagkracht op grond van zijn persoonlijkheidsstoornis overschrijden.

Op grond van de stukken en het behandelde ter zitting is voldoende aannemelijk dat sprake is van een impasse zonder enig perspectief voor klager, waarbij – anders dan door klagers raadsman is betoogd – alleen verbetering in klagers situatie kan worden verwacht als klager anti-psychotische medicatie gebruikt. Voldoende aannemelijk is verder dat klager antipsychotica niet wil gebruiken, laat staan op vrijwillige basis. Zonder gebruik van die medicatie is sprake van gevaar op maatschappelijke teloorgang doordat is te

verwachten dat klager langdurig op de ZISZ-afdeling zal moeten verblijven, al dan niet geboeid.

Gelet op het vorenstaande acht de beroepscommissie voldoende aannemelijk geworden dat klager ten tijde van de bestreden beslissing vanuit zijn chronische achterdocht gevaar als bedoeld in artikel 1 onder t. van de Bvt veroorzaakt en dat, zonder een geneeskundige behandeling met antipsychotica, dit gevaar niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. Tevens is het voor de beroepscommissie voldoende aannemelijk geworden dat de gekozen dwangbehandeling voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid.

De beslissing van het hoofd van de instelling om bij klager een dwangbehandeling als bedoeld in artikel 16b, aanhef en onder a, van de Bvt toe te passen is daarom niet in strijd met de wet en kan evenmin worden aangemerkt als onredelijk of onbillijk. Het beroep zal dan ook ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-19/5225/TA

Datum uitspraak:

25 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. M.J.H. van den Hombergh,
voorzitter, mr. E. Lucas en prof. Dr.
H.J.C. van Marle, leden, in
tegenwoordigheid van mr. E.W.
Bevaart, secretaris

Trefwoorden:

Bewegingsvrijheid afdelingsarrest;
Urinecontrole

Samenvatting:

Beklag tegen buiten klagers aanwezigheid nogmaals over twee buisjes verdelen van zijn urine is binnen beklagtermijn ingediend. Niet valt uit te sluiten dat urinemonsters vervuild zijn geraakt en klager als gevolg daarvan positief op amfetamine heeft gescoord. Afdelingsarrest had niet op grond van gebruik amfetamine opgelegd mogen worden. Klager alsnog ontvankelijk in beklag, beklag gegrond en tegemoetkoming € 15,=. (Wet- en regelgeving: Regeling urineonderzoek verpleegden art. 3, lid 5; Bvt art. 33)

Rechtsoverwegingen:

Anders dan de beklagrechtter en de instelling, is de beroepscommissie van oordeel dat klager kan worden ontvangen in zijn beklag over het niet strikt volgen van de procedure bij de urinecontrole van 13 februari 2019, ondanks het feit dat klager na het vernemen van de positieve uitslag geen herhalingsonderzoek heeft aangevraagd en/of niet direct beklag heeft ingediend tegen het opleggen van de maatregel van afdelingsarrest. Hoewel de

laatstgenoemde omstandigheid twijfel kan oproepen over de reden daarvan – klager heeft verklaard dat het toch geen zin zou hebben -, dienen de procedurevoorschriften van de Regeling urineonderzoek verpleegden strikt te worden nageleefd om vergissingen zoveel mogelijk uit te sluiten. De beroepscommissie acht voldoende aannemelijk dat klager, als hem bij het mededelen van de positieve uitslag van de UC al zou zijn meegedeeld dat de procedurevoorschriften niet zouden zijn gevolgd, wel direct in beklag zou zijn gegaan. Nu hij binnen zeven dagen na het alsnog vernemen daarvan beklag heeft ingediend, zal de beroepscommissie klager alsnog ontvangen in het beklag en dit beklag inhoudelijk beoordelen.

Op grond van artikel 3, vijfde lid, van de Regeling urineonderzoek verpleegden moet het personeelslid of de medewerker die de UC uitvoert in het bijzijn van de verpleegde de urine van de verpleegde over twee afzonderlijke buizen verdelen en stickers met een uniek registratienummer op de twee buizen plakken.

Vast staat dat klagers urine op 13 februari 2019 in zijn aanwezigheid is verdeeld over twee buisjes door een medewerkster van de medische dienst. Nadat deze medewerkster er achter kwam dat in dit geval vier buisjes nodig waren, heeft zij buiten klagers aanwezigheid zijn urine over

nogmaals twee buisjes verdeeld. Naar namens het hoofd van de instelling is verklaard zijn hier geen procedureregels voor, maar had dit in de praktijk wel in klagers aanwezigheid moeten gebeuren.

Nu dit niet is gebeurd, valt niet uit te sluiten dat de urinemonsters daardoor vervuild zijn geraakt en klager als gevolg daarvan positief op amfetamine heeft gescoord. Deze omstandigheid heeft tot gevolg dat niet is komen vast te staan dat klager amfetamine heeft gebruikt en op die grond afdelingsarrest opgelegd had mogen worden. Het beklag zal daarom gegrond worden verklaard.

Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan zijn te maken, komt klager een tegemoetkoming toe. Het hoofd van de instelling is in de gelegenheid gesteld zijn standpunt hieromtrent te bepalen. De beroepscommissie stelt deze vast op € 15,=, nu partijen niet ter zitting zijn verschenen en op grond van de stukken niet is vast te stellen hoe lang het afdelingsarrest heeft geduurd, waarbij verder van belang is dat klager ook niet direct beklag tegen het opleggen daarvan heeft ingediend.

Zaaknummer:

R-19/5224/TA

Datum uitspraak:

25 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. M.J.H. van den Hombergh, voorzitter, mr. E. Lucas en prof. dr. H.J.C. van Marle, leden, in tegenwoordigheid van mr. E.W. Bevaart, secretaris

Trefwoorden:

Persoonlijke verblijfsruimte

Samenvatting:

Gelet op de aard van de stank - door klager omschreven als rioollucht - mocht in redelijkheid van de instelling worden verwacht al veel eerder dan is gedaan te bekijken of alternatieve verblijfsruimte voor klager, die in beperkingen zat, beschikbaar was. Beroep gegrond, tegemoetkoming €20,=. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 56)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van de stukken stelt de beroepscommissie het volgende vast. In 'rapportage behandeldoel' van 20 december 2018 staat vermeld dat klager van zijn beperkingen af wil omdat het enorm stinkt in zijn verblijf en de rapporterende sociotherapeut de volgende dag zal uitzoeken hoe het kan dat de technische dienst het niet kan oplossen. Dit lijkt er op te duiden dat, anders dan de instelling in beklag heeft aangevoerd, al eerder dan op 20 december 2018 melding is gedaan van stank in klagers kamer en de technische dienst is langs geweest. Wat daar ook van zij, in ieder geval is namens het hoofd van de

instelling verklaard dat ook het sociotherapeutisch team heeft geconstateerd dat bij vlagen een vervelende lucht op klagers kamer hing, die waarschijnlijk uit de badkamer afkomstig was. De technische dienst heeft de stank niet waargenomen, maar heeft verscheidene pogingen gedaan de situatie te verhelpen. Op 5 februari 2019 is klager een andere kamer aangeboden.

Nu vast staat dat klager in ieder geval vanaf omstreeks 20 december 2018 stankoverlast heeft ondervonden en de technische dienst gedurende een maand tevergeefs heeft geprobeerd dit te verhelpen, is de beroepscommissie van oordeel dat gelet op de aard van de stank - door klager omschreven als rioollucht - in redelijkheid van de instelling mocht worden verwacht al veel eerder dan is gedaan te bekijken of een alternatieve verblijfsruimte voor klager beschikbaar was. Dit geldt temeer daar klager onweersproken heeft verklaard dat hij in beperkingen verbleef en dus langer dan normaal op zijn kamer moest verblijven. Niet is gesteld of gebleken dat de instelling daartoe is overgegaan en in hoeverre een alternatief al dan niet beschikbaar was voor klager. Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard.

Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan zijn te maken, komt klager een tegemoetkoming toe. Het hoofd van de instelling is in de

gelegenheid gesteld zijn standpunt hieromtrent te bepalen. De beroepscommissie stelt deze vast op € 20,=.

Zaaknummer:

R-19/4110/TB

Datum uitspraak:

24 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. A. van Holten, voorzitter, drs. C.D. Witsenburg en drs. J.E. Wouda, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid materieel

Samenvatting:

De wetgever heeft niet beoogd op grond van de Bvt en Wfz beroep open te stellen tegen de plaatsing in een FPC van personen met tbs met voorwaarden. Klager niet-ontvankelijk in zijn beroep. (Wet- en regelgeving: Bvt art 69)

Rechtsoverwegingen:

Aan klager is door de rechtbank Midden-Nederland op 17 mei 2018 tbs met voorwaarden opgelegd als bedoeld in artikel 37a, 38 en 38a van het Wetboek van strafrecht. Klager heeft zich blijkens het door de rechtbank gewezen vonnis bereid verklaard zich aan de voorwaarden te houden, onder meer inhoudende dat klager zich laat behandelen in een forensische

psychiatrische instelling, zulks ter beoordeling van het NIFP-IFZ.

De beroepscommissie ziet zich voor de vraag gesteld of voor klager gelet op zijn titel van vrijheidsbeneming beroep tegen zijn plaatsing in FPC Van der Hoeven Kliniek openstaat.

De beroepscommissie merkt op dat vóór de inwerkingtreding van de Wet forensische zorg per 1 januari 2019 (Stb. 2018, 498) personen met tbs met voorwaarden op grond van artikel 4 van de Bvt (oud) in een FPC konden worden opgenomen. Artikel 69, eerste lid, onder a van de Bvt (oud) verwees echter - voor zover hier van belang - naar plaatsingsbeslissingen op grond van artikel 11 Bvt (oud) dat enkel zag op beslissingen ten aanzien van ter beschikking gestelden met een bevel tot verpleging van overheidswege (art 69, eerste lid, onder a jo. artikel 11 en artikel 1 onder i Bvt). De Bvt (oud) voorzag dus niet in een beroepsmogelijkheid voor personen met tbs met voorwaarden tegen beslissingen tot plaatsing in een inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden.

Op grond van het huidige artikel 69, eerste lid, van de Bvt kan een ter beschikking gestelde of anderszins verpleegde beroep instellen tegen de plaatsing of overplaatsing overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 6.1, eerste lid, van de Wet forensische zorg (Wfz). Op grond van artikel 6.1,

eerste lid, van de Wfz geschiedt de plaatsing van forensische patiënten bij een zorgaanbieder door of vanwege de Minister. Op grond van artikel 1.1 onder b van de Wfz moet onder een forensisch patiënt worden verstaan een persoon met aanspraak op forensische zorg. Hoewel klager dus kan worden aangeduid als een forensisch patiënt als bedoeld in voormeld artikel 6.1, is daarmee nog niet bepaald dat hij beroep kan instellen tegen de plaatsingsbeslissing. Immers, de wettelijke definities in artikel 1, onder m van de Wfz en artikel 1, onder i van de Bvt gaan evenals onder de oude wetgeving enkel uit van een ter beschikking gestelde ten aangezien van wie een bevel tot verpleging van overheidswege, bedoeld in artikel 37b of 38c van het Wetboek van strafrecht, is gegeven. De huidige tekst van de Wfz en Bvt biedt onvoldoende houvast voor de beantwoording van de vraag of met de inwerkingtreding van de Wfz een verruiming van de beroepsmogelijkheid is beoogd.

In de Nota van toelichting bij het Besluit forensische zorg, wordt het volgende opgemerkt (Stb. 2019, 230, p. 25 en 26):

“Voor de volledigheid wordt in dit verband opgemerkt dat de Wfz geen eigen klachtenregeling of andere beroepsgang tegen een plaatsingsbesluit kent en dat een forensische patiënt dan ook slechts in bepaalde gevallen een rechtsmiddel kan aanwenden tegen

zijn plaatsing. Dat is voor ter beschikking gestelden en anderszins verpleegden het geval in die situaties waarin artikel 69 van de Bvt beroep openstelt tegen de plaatsing of overplaatsing en voor gedetineerden in die gevallen waarin artikel 72 van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) voorziet. Voor de overige situaties geldt dat de forensische patiënt met de plaatsing, overplaatsing of de overbrenging heeft ingestemd of dat ten behoeve van hem een rechterlijke machtiging op grond van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet bopz) is afgegeven, dan wel, na inwerkingtreding van die wetten, een zorgmachtiging op grond van de Wvggz, of een opnamemachtiging op grond van de Wet zorg en dwang (Wzd). In geval van instemming is beklag of beroep tegen de plaatsing of overbrenging naar zijn aard niet aan de orde. De justitiabele kan zijn instemming vanzelfsprekend te allen tijde intrekken, echter daaraan kunnen – afhankelijk van de strafrechtelijke titel – gevolgen verbonden zijn. Een justitiabele die in het kader van de maatregel inrichting stelselmatige daders in een ggz-instelling is geplaatst, zal in dat geval bijvoorbeeld worden teruggehaald naar de inrichting voor stelselmatige daders en in het geval van een maatregel van terbeschikkingstelling met voorwaarden kan de officier van justitie de rechter verzoeken die maatregel om te zetten in de maatregel van

terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege. Onder de evenbedoelde zorgwetten kan niet worden opgekomen tegen een specifieke plaatsing. Beklag of beroep tegen een plaatsing met toepassing van die wetten is dan ook onder de justitiële beginselenwetten niet aan de orde. Nu de forensische zorg eigen beklag- en beroepsprocedures kent, kan de forensische patiënt geen gebruik maken van de algemene klachtenregeling in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen in de zorg (Wkkgz). De forensische zorgwetgeving is op dit punt aan te merken als een *lex specialis* ten opzichte van de Wkkgz. Aldus is geen materiële wijziging beoogd ten opzichte van de huidige situatie”.

De beroepscommissie is het voorgaande in samenhang en onderling verband bezien van oordeel dat de wetgever niet heeft beoogd op grond van de Bvt en Wfz beroep open te stellen tegen de plaatsing in een FPC van personen met tbs met voorwaarden. Klager kan daarom niet in zijn beroep worden ontvangen.

Zaaknummer:

S-20/3246/SJB

Datum uitspraak:

19 maart 2020

Beroepscommissie:

mr. P. de Bruin, voorzitter,
bijgestaan door mr. P. de Vries

Trefwoorden:

Ontvankelijkheid;
Plaatsing/overplaatsing jeugd

Samenvatting:

Verzoeker is i.h.k.v. vervangende jeugddetentie in inrichting voor volwassenen geplaatst. Dat kan alleen in een uiterste noodsituatie. Daarom en gelet op zijn einddatum, kan hij in het verzoek hangende de bezwaarfase worden ontvangen. Niet gesteld of gebleken dat sprake is van een uiterste noodsituatie. Het feit dat tijdelijk geen plaats beschikbaar is in een JJI, is daarvoor niet zonder meer voldoende. Toewijzing verzoek. Schorsing van de verdere tenuitvoerlegging totdat op het bezwaar is beslist.

(Wet- en regelgeving: Bjj art. 18, 71, 78)

Rechtsoverwegingen:

De ontvankelijkheid

Gelet op artikel 78, vierde lid, in verbinding met artikel 71, eerste lid, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Bjj), kan in beginsel pas om schorsing worden

verzocht in de beroepsprocedure (dus nadat verweerder het bezwaarschrift ongegrond heeft verklaard en verzoeker tegen die ongegrondverklaring beroep heeft ingesteld). Daarop kan alleen een uitzondering worden gemaakt als:

- de beslissing van verweerder meer dan zes weken op zich laat wachten (artikel 18, vierde lid, van de Bjj); of
- sprake is van uitzonderlijke omstandigheden.

Geen overschrijding van de termijn

Verweerder heeft het bezwaarschrift op 17 maart 2020 ontvangen. Dat is minder dan zes weken geleden.

Wel uitzonderlijke omstandigheden

Verzoeker is in de PI Grave geplaatst om een vervangende jeugddetentie te ondergaan, omdat er geen plek zou zijn in een JJI. Volgens verweerder zou verzoeker feitelijk echter een gevangenisstraf ondergaan. Uit de door de raadvrouw overgelegde e-mails en de registratiekaart die de voorzitter heeft opgevraagd, blijkt evenwel dat verzoeker – op dit moment – geen gevangenisstraf ondergaat, maar de vervangende jeugddetentie van 53 dagen.

Een jeugddetentie kan ook worden ondergaan in een inrichting voor volwassenen, maar daarvoor moet sprake zijn van een uiterste noodsituatie (Kamerstukken II 1994/95, 24263, nr. 3, p. 12-13).

Daarom, en nu de einddatum van verzoekers detentie (25 april 2020) binnen de bezwaartermijn valt, zal de voorzitter het verzoek inhoudelijk beoordelen.

Inhoudelijk oordeel

De voorzitter stelt voorop dat bij een verzoek om schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing van verweerder slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling. De zaak kan dus niet ten gronde worden onderzocht. De voorzitter beoordeelt alleen of de beslissing waartegen bezwaar is ingesteld in strijd is met een wettelijk voorschrift of dat deze zodanig onredelijk of onbillijk is dat er een spoedeisend belang is om op dit moment de (verdere) tenuitvoerlegging van die beslissing te schorsen.

Naar het oordeel van de voorzitter is dat het geval, omdat niet is gesteld of gebleken dat sprake is van een uiterste noodsituatie. Daarvan is bijvoorbeeld sprake in "een situatie waarin een jeugdige delinquent ondanks herhaalde pogingen daartoe niet te handhaven is in een jeugdinrichting. Hierbij is van doorslaggevend belang of de betrokken jeugdige naar verwachting op redelijke termijn in de groep – het uitgangspunt in justitiële jeugdinrichtingen – zal kunnen functioneren" (Kamerstukken II 1994/95, 24263, nr. 3, p. 12-13). Het feit dat tijdelijk geen plaats beschikbaar is

in een JJI, is daarvoor niet zonder meer voldoende.

Gelet op het voorgaande zal de voorzitter het verzoek toewijzen en de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing schorsen met onmiddellijke ingang tot het moment waarop verweerder op het onderliggende bezwaar heeft beslist.

